

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inerati petič vrst a Din 4. — Popust po dogovoru. Inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 180 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Francoski odgovor na italijanske zahteve:

Francosko ozemlje je nedotakljivo

Francija je pripravljena razpravljati z Italijo o spornih zadevah, toda izključene so vse teritorialne zahteve — Svojo posest bo Francija branila z vsemi sredstvi

Rim, 27. dec. br. Francoski veleposlanik v Rimu François Poncet je včeraj obiskal italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana in mu pri tej priliki izročil odgovor francoske vlade na italijansko noto, s katero je odgovarjala sporazumu, ki je bil sklenjen leta 1935 med Lavalom in Mussolinijem.

Francoska vlada v svojem odgovoru pobija stališče italijanske vlade, češ da ta sporazum nikdar ni stopil v veljavo. Res je, da formalno ni bil ratificiran, toda praktično se je izvajal vsaj s francoske strani. Tako je na podlagi tega sporazuma bila popravljena meja med italijanskimi in francoskimi kolonijami v Afriki; Italija je dobila pri tem znatna ozemlja. Nadalje je na podlagi tega sporazuma bil na novo urejen statut za Italijane v Tunisu, ki se niso pritoževali vse do zadnjega, ko so bile na umeten način uprizorjene demonstracije proti Franciji. Sporazum je nudil vse možnosti za ureditev vseh spornih vprašanj in na francoski strani nikdar ni manjkalo dobre volje. Francija je pripravljena razpravljati o morebitnih novih zahtevah Italije glede ureditve medsebojnih odnosov, toda te zahteve ne smejo biti teritorialne narave, ker Francija pod nobenim pogojem ne bi odstopila svojega ozemlja in bo svojo posest branila z vsemi sredstvi.

Angleško posredovanje v Rimu

Rim, 27. dec. e. Z merodajne strani doznajajo, da je bil na sestanku med grofom Ciano in lordom Perthom v soboto zvečer določen definitivni program obiska angleških državnikov, ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra lorda Halifaxa v Rimu. V zvezi s tem poudarjajo, da bodo med 11. in 14. januarjem trije sestanki, na katerih bodo Chamberlain in Mussolini, Halifax in Ciano razpravljali o italijansko-angleških odnosih, poleg tega pa bodo ob tej priliki proučevali tudi vsa druga vprašanja, od katerih rešitve je odvisno pomirjenje na Sredozemskem morju.

Kot značilno okoliščino smatrajo v diplomatskih krogih izmenjavo misli med Parizom in Rimom kakor tudi med Londonom in Parizom. Rimski listi poudarjajo pomen službenega obvestila, ki je bilo objavljeno včeraj v Rimu. Obvestilo naglašajo, da italijanska vlada smatra za primerno opozoriti na to, da je predhodno obvestila nemško in angleško vlado o diplomatskem koraku, ki ga je 14. decembra napravila preko francoskega veleposlanika v namenu da se za eventualni začetek francosko-italijanskih pogajanj določi nova osnova za vzajemno poravnavo. Angleški veleposlanik lord Perth je imel v zvezi s tem sestanek s francoskim veleposlanikom François Poncetom. Po informacijah z zanesljive strani sta francoski in angleški veleposlanik v Rimu na tem sestanku proučila položaj in se sporazumela, da bosta za časa Chamberlainovega obiska v Rimu preskrbela potrebna obvestila, da bi se na sestanku angleških in italijanskih državnikov lahko proučila tudi vprašanja, ki so bila povod francosko-italijanskega spora.

Daladierovo potovanje

Pariz, 27. dec. AA. Generalni rezident v Tunisu Labone in prefekt Korzikke sta prišla v Pariz, da pripravita bližnje potovanje predsednika vlade Daladiera v Tunis in na Korziko. To potovanje je bilo sklenjeno takoj po italijanskim manifestacijah. Cisto naravno je, da predsednik vlade osebno obišče francosko prebivalstvo, ki živi v teh pokrajinah in je osebno prizadeto. In ki je pokazalo svojo veliko hladnokrvnost o priliki manifestacij, ki so bile prirejene v tujni Daladierovo potovanje bo simboliziralo vzajemnost vseh strank francoskega imperija in Francije.

Italija je pripravi na vse

Rim, 27. decembra. AA. »Voce d'Italia« poudarja demagogični značaj potovanja francoskega ministrskega predsednika Daladiera in francoskih vojaških predstojnikov v Tunis. List poudarja, da ta francoska demonstracija ni z ničemer uravnotežena. Italija je pripravljena na vse, ker se zaveda svoje moči in svojih pravic.

Skrivnostna eksplozija v Alžiru

Pariz, 27. dec. o. Kakor poročajo listi, se je pripetila v Alžiru v Rue Blanchard na

božični večer huda eksplozija. Zaradi močnega zračnega pritiska so popokale vse šipe na oknih v okolici. V bližini je razbilo tudi roleje neke trgovine. Pri eksploziji je bila ena oseba ubita, 20 pa hudo ranjenih. O vzroku eksplozije se še ne ve ničesar točnega. Sprva so mislili, da gre za

eksplozijo plina, pozneje pa so ugotovili, da to ne drži. Sumijo, da gre za zločin. Na mestu eksplozije je nastala velika luknja. Mnoge hiše so morale izprazniti zaradi nevarnosti, da se ne porušijo. Popolnoma je bila uničena tudi neka trgovina v neposredni bližini eksplozije.

Imredy napoveduje novo manjšinsko politiko Madžarske

Manjšinam obljublja manjšinske šole, svobodno kulturno udejstvovanje in manjšinski tisk

Budimpešta, 27. dec. AA. Predsednik madžarske vlade Imredy je objavil v božični številki »Pester Lloyd« članek o madžarski manjšinski politiki. V tem članku je Imredy izjavil, da se bo vlada glede poka v osnovnih šolah zvesto držala načela, da bodo otroci, ki govorijo nemško, obiskovali nemške šole. Tega načela se bodo držali tudi pri otroških zabaviščih. Nemško

prebivalstvo bo odlej smelo s krajevnimi oblastniki govoriti v svojem materinem jeziku. Prav tako bo tudi rešeno vprašanje časopisov in ustanavljanja društev. Predvsem bo ustanovljen vladni komisariat za manjšine. Ministrski predsednik v omenjenem članku tudi poudarja, da se bodo Madžari držali istih načel tudi pri ostalih manjšinah, predvsem slovaški.

Kemal Ata Turk večni predsednik turške narodne stranke

Za novega predsednika je bil izvoljen Izmet Ineni, za podpredsednika pa Dželal Bajar

Carigrad, 28. dec. br. Včeraj se je sestel v Ankari kongres turške narodne stranke, da počasti spomin svojega ustanovitelja in prvega predsednika Kemala Atatürka ter da izvoli novega predsednika stranke. Po uvodnem govoru ministrskega predsednika Dželal Bajara in prezidenta republike Izmeta Inenija je kongres soglasno sklenil proglasiti Kemala Atatürka za večnega predsednika stranke. V to svrhu so bila sprejmeta pravila in se zadevni člen pravil sedaj glasi:

Ataturk je ustanovitelj in večni predsednik stranke. Mesto predsednika stranke je lahko na razpolago samo v primeru smr-

ti, težke bolezni ali pa odstopa predsednika stranke.

Nato je kongres soglasno izvolil za novega predsednika stranke prezidenta republike Izmeta Inenija. V daljšem govoru se je novi predsednik stranke zahvalil za izvolitev. V svojem govoru je podčrtal osnovne smernice notranje in zunanje politike Turčije, ki ostane zvesta načelom svojega ustanovitelja. Za podpredsednika stranke je bil izvoljen ministrski predsednik Dželal Bajar, za generalnega tajnika pa Hefik Sejdemen, notranji minister. Z izvolitvijo novega glavnega odbora je bil kongres zaključen.

6 milijonov Kitajcev bo nastopilo v veliki ofenzivi proti Japoncem

Ofenziva se bo pričela po novem letu pod osebnim vodstvom maršala Čangkajška

Hankov, 27. dec. e. Kakor vse kaže, pripravlja Kitajska veliko ofenzivo, ki se bo pričela v začetku prihodnjega leta pri Čung-kingu. Poročajo, da je maršal Čangkajšek izjavil, da se bo leta

1939 pričela taka ofenziva, kakršne svet še ni videl. 600.000 Japoncem bo stalo nasproti 6 milijonov Kitajcev. Računajo, da bodo v kratkem svet zasedli Kanton in Hankov.

Prestolni govor mikada

Potrebna je nadaljnja mobilizacija vseh narodnih sil

Tokio, 27. dec. AA. Stefani. Japonski cesar je otvoril novo zasedanje japonskega parlamenta. V svojem prestolnem govoru, ki ga je imel japonski cesar, se je v glavnem bavil z odnosom Japonske z vsemi sosedi in ostalimi azijskimi in evropskimi državami. Posebno je poudarjal, da so ti odnosi zelo pristrani. Cesar je dalje govoril tudi o kitajsko-japonski vojni ter naglasil, da so japonske vojne sile dozdej zavzele glavne

kitajske pasove, vendar pa da je potrebno, da se nadaljuje mobilizacija vseh narodnih sil, da se vojna konča in da se vzpostavi v Vzhodni Aziji red.

Japonski parlament je v svojem odgovoru na prestolno besedo potrdil solidarnost vseh narodnih sil, ter izrazil svojo globoko vero v vzpostavitev reda v Vzhodni Aziji.

Novi državni proračun ČSR

Vsi izdatki so bili znatno reducirani — Lep zgled prezidenta republike

Praga, 27. dec. d. Državni minister Šidor je izjavil, o državnem proračunu za skupno ministrstva naslednje:

Novi proračun prinaša novost, da so bili zmanjšani vsi izdatki, kolikor je bilo le mogoče. Splošna redukcija znaša eno tretjino, izdatki pa so bili še nadalje reducirani po lepem zgledu predsednika republike Hache, ki je odredil naj se postavka za plačo predsednika republike zmanjša za 237.000 Kč in postavka za uradne izdatke za 466.000 Kč. To pomeni samo pri tej postavki zmanjšanje za tri četrtine milijona. V tem smislu so bile zmanjšane tudi ostale postavke skupnega proračuna. Po sedanjem stanju znašajo izdatki v skupnem proračunu 3.149.904.100 Kč, dohodki pa 3.157.623.560 Kč. Ti vsoti še nista končni, ker se pogajajo sedaj še z vojnim mini-

strstvom, da bi tudi ono zmanjšalo svoj proračun.

Črne koze v Šanghaju

Šanghaj, 27. dec. AA. Bolezen črnih koz se je razpasla v veliki meri v Šanghaju. Samo v mednarodni koncesiji je bilo zadnje dni zabeleženih 100 primerov te bolezni. Med obolenimi je tudi ravnatelj »United Press« za Daljni vzhod g. Morris.

263 žrtev avtomobilskih nesreč med prazniki

New York, 27. dec. AA. Havas. O božičnih praznikih je bilo v USA nenavadno mnogo avtomobilskih nesreč. Ubilo se je 263 ljudi.

Ruske groznje

Moskva, 27. dec. Ob priliki proslave 20-letnice ukrajinske avtonomne republike so bile v Kijevu in Harkovu velike svečanosti. Govorilo je več govornikov in so njihove govore prenašali po radiu. Večina govornikov je izrazila svoje ogorčenje nad tem, da se sploh razpravlja o vprašanju Ukrajine. Na vsako izjavo o rusiji odgovorila z orožjem.

Huda železniška nesreča v Rumuniji

Bukarešta, 27. dec. r. Med božičnimi prazniki se je pripetila v Rumuniji huda železniška nesreča. Dva nabito polna vlaka sta trčila na odprti progi. Pri tem je bilo sedem voz popolnoma razbitih. Po dosedanjih vesteh je bilo pri tej nesreči ubitih nad 100 ljudi ranjenih pa okrog 300. Med ranjenimi so povečini vojaki, ki so potovali na dopust. Ker je med njimi mnogo hudo ranjenih, se boje, da se bo število smrtnih žrtev še znatno povečalo. Reševanje je zaradi hudega mraza in snežnih zametov zelo oteženo. Dva postaje načelnika in več železniških uslužbencev je bilo aretiranih, ker so ugotovili, da je prišlo do te strašne nesreče zaradi napakno postavljenih kretin.

Iz državne službe

Beograd, 27. dec. n. Premešeni so k poštni direkciji v Ljubljani Edvard Hofman in Milutin Negotić, višja kontrolorja 6. skupine pri pošti Ljubljana I, k pošti Ljubljana I Hilda Vrtovec in Aleksander Jakša, višja kontrolorja pošte Ljubljana II, ter Ljudevit Staut, kontrolor 7. pol. skupine pri pošti Ljubljana II, k pošti Ljubljana II Veloslav Božić, višji kontrolor 6. pol. skupine pri pošti Ljubljana I, k pošti v Črnomlju Marija Gorjanec, višja kontrolorka 6. pol. skupine pri pošti v Novem mestu, k pošti v Laškem Angela Toplak, kontrolorka 7. pol. skupine pri pošti v Ptuj, k pošti Ljubljana II Fran Muraj, kontrolor 7. pol. skupine pri pošti Zagreb II.

Napredovali so v 4. pol. skupino 1. stopnje višji zdravstveni svetnik pri upravi policije v Ljubljani dr. Josip Lužar, direktor higijenskega zavoda v Ljubljani dr. Ivo Piric in višji zdravstveni svetnik pri zdravstvenem domu v Celju dr. Jakob Rebernik.

Premešeni je za davčnega kontrolorja 7. pol. skupine k davčni upravi za ljubljansko okolico Viktor Koritnik, doslej pri davčni upravi za mesto Ljubljana.

Naknadne volitve

Skopje, 27. dec. AA. Včeraj so bile naknadne volitve v soseski občini vlasotinskega okraja. Volitve so potekle v redu in miru. Postavljeni sta bili dve kandidaturi listi, obe JRZ. Kandidat Čirilo Stojanović je dobil 575 glasov, Milorad Stamenković pa 501 glas.

Pri nas mraz, drugod sneži

Muhasta zima zelo ovira promet

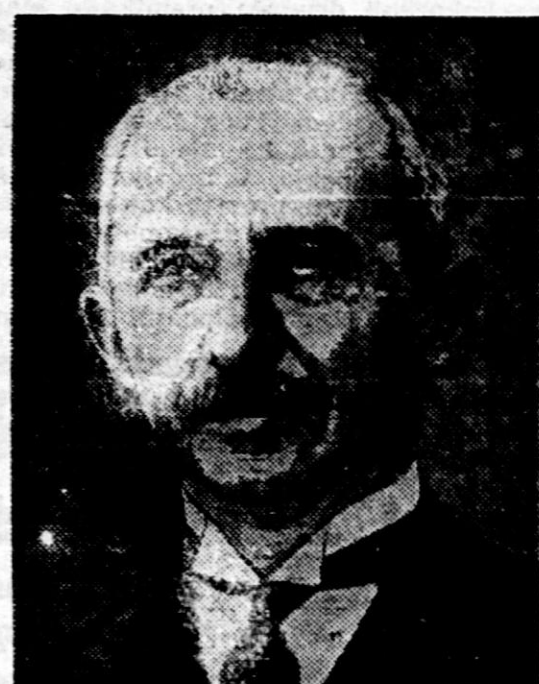
Beograd, 27. dec. r. Po poročilu vremenske postaje v Beogradu je v vsej severni polovici znova pritisnil hud mraz. Temperatura je padla ponekod do 25 stopenj pod ničlo. Posebno mrazlo je bilo davi v Sloveniji, severni Hrvaški ter v Banatu. Drugod je mraz znatno popustil in se giblje temperatura okrog ničle. V južnih predelih države sneži. Snežni zameti ovirajo promet. Vlaki imajo velike zamude, avtomobilski promet pa je ustavljen.

Bukarešta, 27. dec. AA. DNB. Snežni meteo po vsej Rumuniji se zmerom traja in po številnih mestih je bil prekinjen brzojavni in telefonski promet. Promet po cestah je zaradi snega skoraj popolnoma ustavljen.

Pariz, 27. dec. AA. Havas. Zaradi slabege vremena je bila včeraj ustavljena letalska prometna zveza med Anglijo in Francijo. To se je zgodilo prvič od leta 1928. Prav tako so ustavljene letalske zveze z Nemčijo, Belgijo, Nizozemsko, Švico in na francoskih mejah.

London, 27. dec. AA. Reuter. Sneg se je po vsej Angliji začel taliti. Topel val, ki se razteza z Irake, je znatno povišal temperaturo. Predvidevajo, da se bo tempe-

Izmet Ineni

predsednik turške republike, je bil na kongresu turške narodne stranke izvoljen za novega dosmrtnega predsednika stranke kot naslednik Kemala Ata Türka

Krvavi boji v Španiji

Barcelona, 27. dec. AA. Havas. Uradno poročilo republikanskega vrhovnega poveljstva pravi, da se republikanske čete pri Trampu čvrsto branijo, in da so bile sovražne izgube velike. Sovražni napadi v odseku Segre so bili energično odbiti. Republikanska letala so v letalski bitki sestrelila pet sovražnih letal. Sovražna letala so bombardirala Reus in je bilo ob tej priliki 9 meščanov ubitih.

Snežne razmere

Uradno poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, JZSS in SPD z dne 27. 12. 1938

Kranjska gora 810 m: —16, solčno, 70 cm pršča, mirno, sankališče uporabno, Rateče-Planica 870 m: —17, solčno, 59 cm pršča, mirno, Planica-Slatne 950 m: —15, solčno, 65 cm pršča, mirno, drsališče uporabno, Peč-Petelinjek 1440 m: —19, solčno, 95 cm pršča, mirno, Bled 501 m: —15, solčno, 62 cm pršča, mirno, Pokljuka 1300 m: —19, solčno, 30 cm pršča, 40 podlage, mirno, Gorjuše: —22, solčno, 55 cm pršča, mirno, »Zlatorog« ob Boh. jezeru 530 m: —9, delno oblačno, 95 cm pršča, Dom na Komni 1520 m: —17, solčno, 130 cm pršča, Polzevo 620 m: —12, solčno, mirno sredi, 34 cm, Pohorski dom in Mariborska koča 1050 m: —17, solčno, 30 cm pršča, mirno, Koča pod Kopo 1377 m: —8, megleno, 60 cm pršča, Peča 1424 m: —22, solčno, 58 cm pršča, mirno, Rimska vrelca 530 m: —16, oblačno, 60 cm pršča, mirno, Velika planina 1558 m: —10, solčno, 80 cm pršča, mirno, Sv. Janez ob Boh. jezeru 530 m: —9, delno oblačno, 95 cm pršča, mirno, Trojane: —5, solčno, 35 cm pršča, mirno, Jezersko 890 m: —19, solčno, 55 cm pršča, mirno, Kamniška Bistrica 601 m: 60 cm pršča, Koča na Pesku 1382 m: 45 cm pršča.

Borzna poročila

Curli, 27. decembra. Beograd 10, Pariz 11.665, London 20.66, New York 442.875, Bruselj 74.65, Milan 23.30, Amsterdam 240.65, Berlin 177.55, Praga 15.15, Varšava 83.62, Bukarešta 3.25.

Prazniki so bili lepi

Proti pričakovanju za praznike ni šlo mnogo smučarjev iz Ljubljane

Ljubljana, 27. decembra. Božične praznike so meščani praznovali kakor po programu. Vse je bilo v najlepšem redu in niti južno vreme ni pokvarilo prazničnega razpoloženja.

V nedeljo so ljudje še oklevali, ali naj ostanejo doma, ker se je obetalo slabo vreme. V mestu so bili že mokri hodniki in marsikdo je bil pripravljen na sneg. Tolažili so se le, da bo zopet začelo snežiti. In v resnici je od časa do časa naletaval sneg.

Vse to pa pravih smučarjev ni motilo. Zadnje čase so pešci že v občutni manjšini in ob praznikih so bili celo v zadregi, ko se je skoraj ves promet preusmeril na deske. Smučanje je postalo v resnici naš narodni sport, češar bi ne pričakovali glede na to, da zadnja leta ni bilo snega.

Za smučarje nismo bili v zadregi; smučarji so zavzeli vse ceste, poti in vzpetine, da so se jim morali umikati vsi tisti, ki se kakorkoli drugače premikajo. Marsikdo bi pričakoval, da bo ostala Ljubljana med prazniki prazna ter da bodo meščani praznovali na smučiščih na Dolenjskem in Gorenjskem. Toda številke o potniškem prometu med Ljubljano in drugimi kraji nas presenečajo. V nedeljo je bil še celo nekoliko slabši promet kakor ob navadnih nedeljah. To si moramo razlagati s tem, da ljudje po navadi praznujejo prvi božični dan doma. Razen tega so pa smučarji v večjem številu zapustili Ljubljano

že v soboto. Ne smemo pa tudi misliti, da je šlo iz Ljubljane v resnici mnogo smučarjev. Zdej je povsod dovolj snega in smučarjem ni treba potovati daleč na gorenjska smučišča. Upoštevati je tudi treba, da je bil med prazniki marsikdo prisiljen varčevati.

Da v resnici ni odpotovalo mnogo smučarjev med prazniki iz Ljubljane, sprevidimo že po tem, da se s smučarji večernimi vlaki ni vrnilo v Ljubljano mnogo ljudi. Nekoliko živahniji promet je bil samo na Dolenjskem, medtem ko je bil na drugih progah skoraj povsem normalen kakor navadno ob nedeljah. Z gorenjskim potniškim vlakom je večeraj zjutraj odpotovalo iz Ljubljane 720 ljudi, z opoldanskim pa okrog 700. V Ljubljano jih je pripeljal opoldne okrog 500, ob 15. pa 600. Zvečer se jih je vrnilo samo 538. Na Dolenjsko je odpotovalo zjutraj 560 ljudi, zvečer se jih je vrnilo s kočevskim vlakom 400 in z novomeškim 730. Nekoliko živahniji je bil promet z Notranjskega, odkoder se je vrnilo ob 19.15 330 ljudi. Na drugih progah je bil v splošnem enak promet kakor ob nedeljah.

Po tem lahko sklepamo, da smučarji niso iskali smučarščic daleč od Ljubljane, temveč da je večina meščanov praznovala bodisi v samem mestu ali bližnji okolici. Zjasko se je pa menda nekoliko prepozno, da bi bilo vreme izvirilo ljudi v večjem številu iz mesta.

stojnih mestih zavzel za upravičene zahteve koruških borcev.

Lep govor je imel borec g. Franjo Kelih, ki je med drugim poudaril, da navzoči na vestno izveševanje članski dolžnosti, na disciplino in medsebojno vzajemnost in se zavzel za one borce, ki še delajo in morejo najti dela in zaslužke.

Določilo se je, da se bo 8. januarja ob 9.30 v Kazini vršila državna glavna skupščina. Izvoljen je bil odtok za sestavo kandidatne liste z g. Antonom Čopom na čelu.

Po ureditvi se nekateri drugih društvenih zadev je predsednik g. Humer zaključil lepo uspešno zbor.

Podražitev mleka

Ljubljana, 27. decembra. Napoved podražitve mleka je nalezela pri meščanih na hud odpor. Mleko je eno glavnih živil in v primeru z uradniškimi in delavskimi plačili je nedvomno dovolj drago, če ne celo predrago. Živiljenjske potrebine so se v splošnem podražile za četrtino prejšnjih cen, medtem ko so delavske meze in plače ostale nespremenjene. Uradništvo in delavstvo živita zdaj v splošnem celo slabše kakor v letih krize, kar smo že neštokrat naglašali. Ob tej priliki naj omenimo samo, da so mnogi uradniki in zlasti železniški uslužbenci silno zadolženi ter da ne morejo redno plačevati niti obrokov v nabavnih združenjih. Železničarji celo pripravljajo akcijo za neke vrste razdolžitve ter naglašajo, da bi bila prav tako potrebna, kakor je bila razdolžitve kmetov.

Zato je pač razumljivo, da je napoved podražitve mleka uradništvo in delavstvo silno vznemirila. Uradnik in delavec morata računati pri izdatkih s slehernim dnem. Podražitev mleka za 50 par pri litru je še prav občutna in sicer znaša 25%. Pri tem je treba pomisliti, da se ni minilo niti leto dni, odkar se je mleko podražilo za 25 par.

Meščani se pa dobro zavedajo, da kmet ne prejema dovolj za svoje pridelke ter blago in da želi vse prodati čim dražje, zlasti še, ker težko zmaguje davke pri prodaji. V Ljubljani pa mora računati še z mestno trošarino. Toda konzumenti se kljub temu ne morejo spriznati s podražitvijo mleka, zlasti še, ker resno dvomijo, da bi se z njo kmetom v resnici pomagalo. Če se bo mleko podražilo, ga bo marsikdo hočeš nočeš kupoval manj. Kmet bi bilo nedvomno mnogo bolj ustreženo, če bi jim znižali davke ali morda tudi trošarino na uvoz živil v mesto. Koristi od podražitve mleka bodo imele predvsem mlekarke zadruge, medtem ko bodo kmetje ki bodo prodajali manj mleka z radi podražitve, celo prizadeti.

Dokler ne bodo uradnike in delavske plače vsaj nekoliko prilagodene podražitvi življenjskih potrebščin, ne moremo zagovarjati podražitve mleka. Sicer je pa mnogo okoljskih kmetov, ki prodajajo mleko v Ljubljani, dovolj uvidnih, da ne bodo podražili mleka, ko bodo spravili, da bi si s podražitvijo celo prej škodovali, kakor koristili.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20 uri
Torek, 27. decembra: zaprto
Sreda, 28. decembra: Dobruža 1916. Red Sreda
Četrtek, 29. decembra: Potopljeni svet. Red Četrtek
Petek, 30. decembra: zaprto
Sobota, 31. decembra: ob 21. uri Trideset sekund ljubezni. Izven. Znižane cene
Nedelja, 1. januarja 1939: ob 15. uri: Piskica in Tonček. Izven. Mlad. predstava

OPERA
Začetek ob 20 uri
Torek, 27. decembra: zaprto
Sreda, 28. decembra: La Boheme. Gostovanje g. Gjungaenac. Red B
Četrtek, 29. decembra: Frasquita. Premier-ski abonma
Petek, 30. decembra: Gioconda. Red A
Sobota, 31. decembra: ob 21. uri: Roxy. Izven. Znižane cene

Ga. Zlata Gjungaenac bo gostovala še jutri v sredo dne 28. t. m. zvečer. Pela bo vlogi Mimi v Puccinijevi operi »La Boheme«. Odlična umećnica je tudi v tej vlogi izvrstna, tako v petju kakor tudi v igri. Ostala zasedba je: Heybalova, Banovec, Primožič, Dolničar, Betetko, Zupan in Josip Rus. Dirigent in režiser: kapelnik Stritof. Predstava bo za red B.

Božičnica škofjeloške dece

Škofja Loka, 26. decembra. Ne-le izredno izdatna, marveč tudi toplotno slovesna je bila božičnica, ki sta jo pripravila škofjeloški siromašni deci. Pred prazniki deška šola in Kolo jugoslovanskih sester. Karitativno delo KJS je bilo vsa leta sem polno razumevanja do trepetih in ubogih, brez razlike, pa čeprav bi hoteli nekateri zaradi plemenitosti in radodarnosti Kolašice podcenjevati. To bodi posebej poudarjeno. Božično obdaritev je opravljalo vse do letos KJS samo, letos pa je dobila akcija še posebno lepo obeležje zaradi skupnega nastopa s šolo.

Na dan božičnice, dopoldne je bila telovadnica prizorišče velike ljubezni do naših najmanjših. Sprejeli so zagorelo božično drevesce, kraj njega so bile jaslice, odtod pa, na desno in levo in se spredaj so bile razvrščene dolge mize, polne zavitev in vsega dobrega. K slovesnosti so prispele ss. Kolašice, učiteljski zbor in mladina. Zahvalni uvodni nagovor je imel šolski upravitelj g. Karel Jeretina, ki je predvsem poudaril sreskega šolskega nadzornika g. Ivana Krišnika. Prisrčna zahvala je bila izrečena KJS, pa tudi otrokom je bilo spregovorjenih nekaj vzpodbudnih besedi. Sledila je priložnostna deklaracija s petjem božičnih pesmi, potem pa je govorila predsednica KJS s. Ljuba Lendovska, ki je s njej lastno lepo, materinsko besedo ogrejala srca vseh prisotnih.

Sedlo je obdarovanje 82 dečkov in dečkic, ki so prejeli blago za hlače in toplo flanelo za srajce, vsak je dobil zavitek šolskih potrebščin in vrečico božičnega peciva in slaščic, razdeljenih je bilo 12 parov čevljev, 11 obdarovancev je prejelo blago za obleko, poravnanih je bilo 12 klubovov (dar tovarne Šeštri), nadalje 20 parov nogavic, šola je darovala 60 parov copat.

V imenu mladine se je zahvalil dobrotnikom in dobrotnicam učenec Ješe iz Stare Loke. Na mešan obrazov, polni veselja, in zadovoljstva so se potem obdarovanci

razkropili na domove. Božičnica, ki je mladina deške šole enake še ni doživela, je bila veran prikaz socialnega čuta, ki kljub današnji materialistični usmerjenosti, v vseh arhiv vendarle ni izumrl.

Bede in pomanjkanja pa KJS ni lajšalo samo na deški šoli, marveč je poseglo s svojo materinsko roko med ubožne škofje Loke sploh. Dekliška šola je prejela gotovino in 12 oblek, pomoči potrebnim materam in revam pa je bilo razdeljenih par sto kg moke. Iz nesebične ljubezni do bližnjega je bilo opravljeno za letošnji božič lepo delo in razumevnost nas vseh bi morala biti podkrepljena KJS, da bo na lajšanju tegob vztrajalo tudi v bodoče.

Revija naših krajev

Ljubljana, 27. decembra. »Jugoslovenske revije«, ki izhaja redno že šest let in ki je gotovo najbolje opremljena revija, je pravkar izšla nova številka za november in december. Tudi to številko krasijo cela vrsta res izbranih slik iz Dubrovnika, s pravljene Pece in Klopezna vrha, iz Starega Nagoričana, Vražedna, Klečeva, Sarajeva, Logarske doline, Beograda, izpod Durmitorja, iz Andrijevce, Bakra naše Kranjske gore in iz Gorskoga Kotara. Tiskala jo je, kakor prejšnje, vzorno in tiskarsko res dovršeno Narodna tiskarna v Ljubljani.

Iz zanimive vsebine omenjamo članek o konferenci državne zveze gostinskih združenj na Sušaku, ki so se je udeležili zastopniki gostinskega stanu iz vse države, Zorutov članek »V smučarskem polju čez zasnežene grebene našega Pohorja«, prof. Violetovo razlaganje o novi uredbi o klasifikaciji gostinskih obratov in maksimiranju cen v isti Regalijevu poročilo o letošnji turistični sezoni v slovenskih zdraviliščih (Rogaški Slatini, Dobni, Slatini Radenci in Dolenjskih Toplicah), Topaljevo reportažo »S Trebeviča, Bukovika, Bjelašnice in Jahorine«, referat o novi višji gostinski šoli v Beogradu, studio turističnega referenta kr. banke uprave dravske banovine g. Joška Sotterja o »Vprašanju pouka o tujkem prometu v Sloveniji«, ki prav res temeljito in podrobno obravnava vsa poglavja tega važnega problema ter članka o »Nedosegljivi lepoti Gorskoga Kotara« in o »Uspehu letošnje turistične sezone na Hrvatskem Primorju« v rubriki »Razno« sledijo poročila o novem turističnem zemljevidu Jugoslavije, ki ga je bil izdelal polkovnik Peter Mažarčević, o ogroženem prometu v Gornji Savinjski dolini, o prvih motornih vlakih v Sloveniji, o nemški reviji »Freude und Arbeit« in drugih turističnih zanimivostih ali vprašanjih.

»Jugoslovenska revija«, ki jo že šest let s posebno pozornostjo do naših slovenskih krajev prav skrbno urejuje urednik g. Vladimir Regalij, zasluži največjo pozornost posebno naših gostinskih podjetnikov ki bi jo kot najboljšo revijo naših krajev morali imeti naročeno. Čeprav je tiskana na umetniškem papirju in za našo razmere kar luksuzno opremljena, je letna naročnina samo 100 din, naroča pa se prti upravi v Ljubljani, Knafjeva 5.

Iz škofje Loke

Zahvala. Božičnica je za nami. S pomočjo dobre javnosti je bilo opravljeno plemenito delo. Kolo jugoslovanskih sester more ugotoviti s posebnim priznanjem, da je šla široka škofjeloška javnost nesebičnim stremeljem KJS kar najbolj na roko. Le tako je bila možna obdaritev mladine v tolikem obsegu. KJS izreka ob tej priliki prisrčno zahvalo vsem številnim darovalcem — dobrotnikom, ki so s svojimi dobrohotni prispevki, bodisi v blagu ali v denarju pripomogli, do tako izdatne božičnice. Stotera hvala vsem in vsakomur!

Iz Ptuj

Božičnica KJS. KJS je priredilo v ponedeljek božičnico za revno dečo in stare ženske. Obdarovanih je bilo nad 300 otrok in ženic z obleko, obutvijo in špecerijskim blagom. Tako so bili revni otroci preskrbljeni s toplo obleko in perilom za letošnjo hudo zimo.

Vlomi. Pri posestniku Čučku Ivanu v Sv. Boltenku v Slovenskih gorah so v odznanosti domačih vlomilov v stanovanje neznanim vlomilci ter odnesli obleko, perilo in meso. Čuček ima škodo nad 1.500 dinarjev. Orožniki zasledujejo vlomilce.

Zborovanje učiteljskega društva JUJ za ptujski okraj se je vršilo v soboto. Pred zborovanjem je nastopil mladinski pevski zbor iz Sv. Janža na Dravskem polju, ki ga je vodil šolski upravitelj g. Jarc. Zbor je zapel več pesmic in žel za svoja izvajanja toplo zahvalo številnim poslušalcem. Potem je podal predsednik g. Drago Zupančič situacijsko poročilo. Napovedano predavanje g. prof. Silha iz Maribora glede ureditve učiteljskih osebnih in gmočnih zadev je bilo odpovedano in je učitelj Ledinek govoril o razvoju šolstva in pedagogike v 20 letih Jugoslavije.

Z nočem v glavo. V gostilni Pen v Jurovcih so se pri neki domači zabavi sprili fantje, ki so ga imeli že precej pod kapo. Posestnikov sin Kranje Jože iz Lancove vasi je v prepričanju zabodel z nočem v glavo in vrati posestnikovega sina Jakoba Kozia. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

— Odtok kontrolne mer s poročila, da bodo uradni dnevi na postaji za kontrolo mer v Ptuj v januarju v dneh od 21. do 25. v 26. v februarju od 18. do 22., v marcu od 17. do 21.

Iz Celja

— Lepo zimsko vreme je o božičnih praznikih izviralo nešteto Celjanov v bližnjo in daljno okolico, smučarji pa so pohiteli k Celjski koči, na Golti in Savinjske planine. Mnogo ljudi je pripeljo za praznik v Celje na obisk k svojim sorodnikom in prijateljem. Prazniki so potekali v pravem božičnem miru in zasnežena narava jim je dala pravo obeležje.

— Podpora. Celjski mestni svet je odobril Opleševalnemu in avspokrometnemu društvu v Celju izredno podporo v znesku 15.000 din, javni mestni knjižnici v znesku 2.000 din, celjskemu strelskemu okrožju 500 din, društvu Rejce malih živali v Celju pa 200 din podpore.

— Regulacija mesta Celja. Za izdelavo pravilnika za izvajanje regulacije mesta Celja, si je mestna občina izbrala kot osnovo zadevni pravilnik mestne občine mariborske.

— V celjski bolnici je umrl v petek 59-letni dnmir Josip Zupanc iz Dramelj.

— Poseben odsek za fasade in reklame v Celju ne bo osnoval, pač pa bo mestni gradbeni odbor posvečal fasadom in reklamam posebno pozornost.

— Umrli je na Stefanovo ob 13. na Cankarjevi cesti šte. 10 v starosti 74 let ga. Josipina Vrbachova, mati učiteljice ga. Angele Sadarjeve v Celju in tačča tajnika Celjske mestne hranilnice g. Cirila Sadarja. Pogreb blage žene bo v sredo ob 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča. Pokojni bodi ohranjen trajen spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— Dve nesreči. V pekovniku pri Celju se je 7-letna delevčeva hčerka Amalija Sajovčeva polila doma s krompoter se hudo poparila po glavi in levi strani telesa. Ko se je vracal 14-letni posestnikov sin Vinko Lipovšek s Planine iz šole, je padel na zamrznih tleh in si zlomil desno roko v zapestju. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

— Oddaja valinih jajc. Mestno poglavarstvo v Celju razglasi: Kr. banska uprava dravske banovine bo v letu 1939. oddajala valinla jajca štajerske kokoši. Da bi se ta odlična pasma čim bolj razširila, se vabijo kmetovalci, da naročijo jajca v čim večjem številu. Naročila sprejema mestno poglavarstvo, soba šte. 47, do 25. januarja. Tam se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila. Cena jajc je 1 din za komad.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 27. decembra katoličani: Janez Evangelist

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Pesem o zlatem zapadu

Kino Slo: Cuvarki Indije

Kino Union: Zrcalo življenja

Umetniška razstava Kos-Males-Gorše v Jakopičevem paviljonu

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trn.

koczy dec, Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Zima, sneg, nesreče

Kako smo se vendar uračunali! Božič — brez posebne zime bo, smo domnevali, pa nam je nasulo snega, tik pred prazniki. V petek je bilo posebno kočljivo. Snežilo je sicer dan prej, a v petek se je dvignila snežna odeja tako visoko, da smo bili takorekč odrezani od vseh strani. V škofji Loki je običajno precejšen promet. Iz Poljanke in Selške doline gre do nje in skozi njo. Tokrat pa avto nismo mogli pričakati. Vsaj ob napovedanem času ne. No, medtem smo že zvedeli, da se morajo boriti vsi avtobusi z velikimi težavami. Težki vozovi so drsli po cesti z desne v levo in nazaj, vsa spretnost in vsi ukrepi šoferjev niso mogli preprečiti zamud. Toda kdo bi se hudoval? Ljudje sami so pritiskali, da je šlo po razkopanih in razoranih snežnih gredah naprej. Bila je pa sreča v nesreči. Ako so imeli avtobusi zamude, zakaj bi jih ne imeli tudi vlaki. ... In tako niso potniki prav nič zamudili, na vlakih namreč. Popoldanski gorenjec je imel dobro uro zamude, večerni pa se je še dalje motil okrog snežnih zaprek tja od Kranjske gore in Bohinjske Bistrice sem. Ob 19.54 bi bil moral iz loške postaje, pa smo imeli časa vse tja do 23.15, ko se je slednjič kaj spet tih, znašel vlak med nami. Sprejeli so ga nenavadno pozdravili vzkliki čakaajočih, nekdo se je celo domislil pesmi »Oj slavljene današnje! ... Vozni red je bil postavljen na glavo in smilil se je ljudem neki inženjer, ki je »romale« v Ormož. ... Sneg je na debelo prekril ves škofjeloški okraj in kot rečeno, avtobusi vozijo z največjimi težavami. Znani Thalerjev ovinek v Nunki ulici je prava preskušnja za šoferjevo spretnost. In še se kaj dogodi. Loški avtobus je menil nič — tobi nič zdrsel tja do zidu in se z njim popratil. Kdo bi mogel preprečiti tak poskok v visokem snegu.

V četrtek smo imeli gosto meglo, popreje pa sneg. Mali loški avtobus je peljal k vlaku, ki prihaja okrog 17.30. Imel je smolo. Vozniki, ki jim nikakor ne gre v glavo, da veljajo zanje tudi cestno-policijski predpisi, se le preradi pregreše. Sredi vožnje, zgor Starega dvora je onazil šofer sredi ceste vozilka, baje brez luči — par metrov pred seboj. Saj je ležala nad zemljo gosta megla in tudi noč je nastopila. Šofer Inke je zavil z avtom hitro na levo, da se izogne karambolu in da voz, naložen s smrekovimi hodi prehitil. Razdalja pa je bila le prekratka. Avto je zadel z zadnjim delom v voz, kar je imelo za posledico, da je zletel avto v jarek in se tam ustavil. Ponesrečenca, ki je utrpel sicer naravnost nemalostne poškodbe zadaj, so izvele z velikim avtobusom, našim vagonom, na cesto, potniki seveda so morali hiteti peš do kolodvora!

V gorskikh krajih so imeli opravka z zameti. Snega je zapadlo tam dober meter.

Iz Maribora

— Božične praznike smo obhajali v Mariboru v tradicionalnem miru. Prvi praznik so se ljudje držali doma. Nekaj časa so rahlo naletavale snežinke, bil je pravi božič. Tisti, ki nimajo svojcev, pa so se zatekli v kavarne in gostilne, ki so bile nabito polne. Iz vseh strani so se prpejajali svojci v Maribor, v soboto so imeli vlaki precejšnje zamude, večerni ljublj. potniški vlak je imel celo dve garnituri. Pa tudi na Pohorju je bil vesel in silno razgiban živčav. Vse kočje in planinske postojanke so bile polne veselih smučarjev in smučark, ki so hoteli izrabiti ugodno smuko, kakršne ni bilo že več let. Kavarinarji in gostilničarji so bili precej zadovoljni, v obeh barih pa so tudi precej šampanjizirali.

— Božičnica. Trvdka Jugokotstili je tudi letos obdarovala svoje delavstvo in uradništvo z izdatnimi božičnimi darili ter je vsakemu delavcu poleg darila v blagu, poklonila tudi božičnim praznikom primerne jestvine. V kratkem pogovoru na zbrane je solastnik trdke g. Vilko Larič želel s toplimi besedami vesele božične praznike, nakar je izrekel delavstvo in uradništvo po svojem odposlancu v zelo prisrčni obliki zahvalo in voščilo za božične praznike. Ob tej priliki so poudarjali, da je bil dobrobiti podrejenih gosp. Lariču vedno pri srcu. Dokazal je ponovno, da so mu razmere delavstva dobro znane, za katere je imel tudi vedno razumevanje. S'lovesnost je potekala v prisrčnem razpoloženju, nakar je bogato obdarovano delavstvo veselo zapuščalo podjetje.

— Iz sodne službe. Za sodnega pripravnika pri okrajnem sodišču v Mariboru je imenovan g. Franjo Pinter.

NOVOLETNE INSERATE (VOŠČILA)

sprejema uprava „Slovenskega Naroda“ nepreklicno do četrтка 29. t. m. do 18. ure.

Obeta se nam hud mraz

Ljubljana, 27. decembra. Ostrejšega mraza se najbrž nihče ne ve seli, saj je bilo davi že dovolj mrzlo. Pritiskati je začel tako oster mraz, da bo letošnja zima najbrž najmrzlejša v zadnjih desetletjih. Pred novim letom pri nas zelo redko pritise tako hud mraz in med zloglasno zimo l. 1929 se je mrz začel stopnjevati šele po novem letu. Ker je zdaj precej snega, se nam obeta še tem hujši mrz, da bomo upravičeno govorili o sibirski zimi.

Da ne pretiravamo, dokazuje že to, da je dopoldne mrz že naraščal. Na letališču je znašala temperatura ob 7. — 24.5° C, ob 8. — 25°, ob 10. pa že skoraj — 26°! Čim bolj se dviga sonce, tem bolj tišči mrz k tlom. Mrz je dopoldne naraščal tudi v mestu. Ob 7. je temperatura znašala — 16.2° C, ob 10. pa že — 18° C.

Tako nagla sprememba temperature je precej nenavadna. V nedeljo je bilo v mestu še celo 1° C toplote. L. 1929 se je mrz stopnjeval počasi, le po nekaj stopenju na dan. Zato se upravičeno bojimo, da bo ob novem letu že izreden mrz ter da bo letošnja zima huda. Po vremenskih napovedih bo vedno vreme trajalo delj časa, kar pomeni, da bo pritiskal dan za dnem hujši mrz.

V vodnjaku je utonila

Maribor, 27. decembra. Zalostne praznike so imeli pri Stalcarjevih pri Sv. Andražu v Slovenskih gorah. Večeraž sta odšla mati Marija in sin Anton k vodnjaku po vodo. Najprej je spustil vedro v vodnjak sin in odšel s posodo v kuhinjo, potem pa je hotela napolniti vedro tudi njegova mati. Na poledenih tleh pa ji je najbrž spodrsnilo, omahnila je in padla preko nizkega roba v vodnjak. Ker matere ni bilo nazaj, se je sinu zdelo to čudno in odšel je k vodnjaku. Matere tam ni našel. Stlil je nesrečo in pozval na pomoč domače ter sosedje. Sosed Andraž Ficka se je spustil v vodnjak in ko so ga spet potegnili kvisku, je prinesel s seboj Stalcarjevo. Nesrečnica pa je bila že mrtva in vsi poskusi, da bi ji rešili življenje, so bili zaman.

Kolo jahačev v Ljutomeru

Ljutomer, 26. decembra. Ljutomersko kolo jahačev, ki prireja na Cvenu pri Ljutomeru svojo tradicionalno konjske dirke, je imelo svojo letošno skupščino pred dnevi v Zavratnikovem hotelu. Na skupščini se je zbralo lepo število članstva, ki ga je ob otvoritvi pozdravil g. Mirko Sumak. Posebej je pozdravil delegata g. Novaka Julija iz Maribora. Predsednik g. Sumak je poročal o delovanju društva v preteklem letu, poleg tega pa se je spomnil v preteklem letu umrlih članov, katerih spomin so prisotni počastili s tem, da so vstali in jim zaklicali trikrat »slava«. Predsedniško poročilo omenja med drugim, da je prejelo Kolo za l. 1933 sledeče nagrade: od banovine 4000 din, od ljutomerskega kmetijskega odbora 2000 din, od Centrale kasaških društev 2000 din, od občine Ljutomer, Križevci, Veržej pa 1250 din. Privrkar je prejel Kolo podporo od Dunavskega kola jahačev v Beogradu. V znesku 2.800 din, ki se je porabila izključno za nagrade pri galop-skih dirkah Poleg tega pa omenja poročilo podrobno delovanje Kola v preteklem letu. Blagajniško poročilo je radi odnosa-ti blagajnika izstalo. Taniško poročilo je podal g. Vlado Porekar, ki je orisal vsestransko prizadevanje Kola za prosep konjere Ljutomerskega sreza.

Pri tajnih volitvah so bili izvoljeni: Sumak Mirko, Galunder Franc, Slavič Alojz, Stueher Anton, Slavič Franc, Vavpotič Jakob, dr. Ciril Porekar, Jakelj Gregor, Baukar Jan, Porekar Vlado, za preglednika računov pa Skuhala Franc, in Kardinar Ludvik. Nato je sledil razgovor o dirkah v novem letu, vendar se datum še ni mogel določiti. Občni zbor pa je sklenil predlagati da bodi letošnji derby v Ljutomeru, ker je največ konj za istega iz ljuto-

Idejni tečaj celjske sokolske župe

Zagorje, 27. decembra. Danes se je pripeljala v Zagorje okrog 40 sokolskih prednjakov in drugih sokolskih delavcev in delavk z vsega področja celjske sokolske župe na štiridnevni idejni tečaj, ki ima namen začrtati bodoče delo v telovadnicah predvsem v idejnem pogledu. Da bo delo res temeljito opravljeno, je uprava župe vložila v celotno organizacijo ves svoj trud in poskrbela, da bodo predavali o vseh vprašanjih sokolskega dela res naši najodličnejši poznavalci in delavci na sokolskem polju. V svoji sredi bomo pozdravili prvega namestnika SKJ br. Engelberta Gangla, polkovnika Mihajloviča, komandanta celjskega vojnega okrožja, staro sto celjske župe Jožeta Smertnika, dr. Vrđona iz Ljubljane, prosvetarja Pohorja Janca iz Ljubljane, Mahkota Milana iz Hra-stnika, Zorka iz Vojnika in Draga Pahorja, ki je vrhovni vodja tečaja »Sodeloval« bodo tudi zagorski bratje, med njimi Klun Franc in Culot Ivan, ki bo vodil sokolsko petje ter Klun Darinka v ženskih oddelkih. Imena in sloves predavateljev so najboljše jamstvo, da bo uspeh tečaja, s katerim se Zagorjani čutimo še posebno počaščene, popoln.

Tečajniki bodo vse čas nastanjeni v Sokolskem domu in sicer moški v glasnih sobi, članice pa v Poliškovih sobi. Skupna obednica bo v mali dvorani, v pritličju pa je kuhinja ki bo skrbela za telesno dobrobit vrlih Sokolov in Sokolic. Ravnateljstvo TPD je s polnim umevanjem posodilo potrebno število slaminjati ter poklonilo nekaj kuriva, tako da je poskrbljeno prav vse, da se bodo dragi gostje v naši sredi počutili kar najbolje.

Siršo javnost obveščamo, da bo v petek 30. t. m. ob 20 brezplačno predavanje, namenjeno vsej javnosti. Predaval bo komandant celjskega vojnega okrožja polkovnik Mihajlovič o proboju solunske fronte, kakor ga je doživel sam. O tem je predaval že tudi v Ljubljani pred številnim občinstvom in naj radi te, za ves naš razvitek izredno važne snovi, nihče ne zamudi predavanja.

Tečajnikom in tečajnicam, vrlim br

DNEVNE VESTI

— Novi pomočnik notranjega ministra. Za pomočnika notranjega ministra je imenovan načelnik upravnega oddelka notranjega ministrstva Božidar Krstić.

— Božične počitnice na solah. Kraljevska banska uprava razglasa, da so po brzojavno sporočenem odloku ministrstva prosvete božične počitnice odredene na čas od 24. decembra do vključno 9. januarja. Odlikovanje v prosvetni službi. Odlikovani so z redom Sv. Save IV. stopnje ravnatelj neopredeljen realne gimnazije v Mariboru Ivan Prijatelj, ravnatelj I. realne gimnazije v Ljubljani dr. Karel Capuder, profesor III. realne gimnazije v Ljubljani Rudolf Gregelj in Franc Stopar, profesor realne gimnazije v Mariboru Ivan Mravljak, profesorica II. realne gimnazije v Ljubljani dr. Angela Piskernik, profesor na učiteljski v Mariboru Gustav Šilih, profesor III. realne gimnazije v Ljubljani Peter Holecik in profesor ženske realne gimnazije v Mariboru Janez Bogovič.

— Prošnja železniški upravi. Zapadel je sneg, pritisnil je mraz, narava je dala vse pogoje za živahno smučarsko sezono. Božični prazniki so sicer zadržali marsikatero smučarja doma, zato bodo po ljubiteljski zimskega sporta tem bolj izkoristili imamo dovolj tudi po praznikih. Snega imamo dovolj tudi po grških in hribskih v bližini Ljubljane, da ga ni treba iskati v planinah. Dolenjska je bila zadnja leta malone brez snega, letos je pa tudi njene hribe pokrila debela snježna odeja. Poleti smo se vozili na Dolenjsko in nazaj v smučarskih vagonih in ljudje so trdili, da pozimi, ko se bodo vozili smučarji na Dolenjsko smučati, teh vagonov ne bo. In res se je to zgodilo. V nedeljo je šlo precej smučarjev na Dolenjsko, toda smučarskega vagona ni bilo. Železniško upravo prosimo, naj se vsaj toliko ozira na smučarje, da jim da na razpolago vagon, ki so itak namenjeni njim. Tudi glede kurjave vagonov se potniki upravičeno pritožujejo. V večerjavah jutranjem mariborskem vlaku iz Ljubljane dobra počiva vagonov sploh ni bila kurjena ali pa tako malo, da so potniki v njih prezebali. Kočevski vlak je pa v nedeljo zvečer neke običaj, da sploh ni prišel na Grosuplje, ker se mu je bila pokvarila lokomotiva, rezervne lokomotive pa ni bilo na razpolago. Tudi take nedostatkne bi bilo treba odpraviti.

— Zagrebški Pokojniški zavod. V začetku novega leta bi bil moral začeti poslovanje Pokojniški zavod v Zagrebu. Njegove posle začne voditi Pokojniški zavod v Ljubljani, kjer je nekaj uradnikov zagrebškega Pokojniškega zavoda v praksi. Za ravnatelja zagrebškega PZ je imenovan dr. Ljubo Novak. Njegova naloga bo čimprej zbrati uradnike in organizirati zavod, da bo lahko začel po novem letu poslovanje. V začetku bo moral seveda imeti svoje uradne prostore pod tulo streho, pozneje, ko bo na razpolago denar, si bo pa zgradil svojo palačo.

— Smučarji in božični prazniki. Čeprav so bili letošnji božični prazniki izjemoma naravnost idealni za smučarje, je ostala večina doma praznikom na ljubo. Tolikoga navala smučarjev na jutranje vlake, kakor smo ga vajeni ob nedeljah in praznikih, kadar je smuka ugodna, na sveti dan in na Štefanovo še daleč ni bilo. Nekaj sto smučarjev je sicer šlo iz Ljubljane, a ti so se kar porazgubili po mnogih smučarskih postojankah. Menda se največ smučarjev je šlo večerjati jutraj na Dolenjsko. V nedeljo so bili hribi na Dolenjskem in Zasavju zaviti v gosto meglo tako, da smuka sploh ni bila mogoča, ker se je videlo komaj nekaj korakov naprej. Pa tudi sneg še ni bil za smuko ugoden, ker je bilo premalo mraza. Nekoliko boljše so bile snežne razmere na Gorenjskem. Toda v planinah, kjer je svet skanal, je snega še premalo. Idealna je pa bila smuka večerj, ko je prišlo k strupen mraz in je bilo na trdi podlagi za dobro pred prika. Krasote zimske narave so zdaj nepopolne. Smreke se šibe pod snegom, gole drevice je pa došlo poleg ledene skorje še tve, da se vse leskeče v solnčnih žarkih, kakor da vidiš pred seboj podobe iz pravljice. Prava smuka se je pričela šele z večerjavim dnem in vse kaže, da bodo smučarji po tolikih neugodnih zimah prišli končno do popolnega užitka.

— Radijski sprejemniki imate, pa ne veste, kaj se dogaja po svetu! Na slepo sročite izbratke oddaj, potem pa pravite, da radijske oddaje postaje nimajo dobrih programov. Zakaj si ne naročite najboljših slovenske revije za radio, gledališče in film »Našega vala«, ki izhaja vsak petek in prinaša sporede vseh evropskih radijskih oddaj za naslednji teden in še obilo zanimivega branja. V vsaki številki objavljamo »Naš val« obširnejši članek o važnih dogodkih po radijskem svetu, kratka in zanimiva poročila o manj pomembnih, pa vendarle važnih vprašanjih v zvezi z radiofonijo in televizijo, zabaven podlistek, nagradne natečaje in obilo drugega, kar vam skrajša dolgočasne zimske večere. Zahtevajte še danes na oglede brezplačno številko, ki vam jo bo uprava takoj poslala, in postanite v novem letu tudi vi naročnik najboljših slovenske radijske revije »Našega vala«. Uprava je v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5, mesečna naročnina pa je samo 12 din.

— Vinski sejem v Ivanjki. Vinarstva zadruga v Ivanjki priredi vsaj 14. vinski sejem in razstavo 10. januarja 1939 v dvorani pri kolodvoru. Vina se morajo prijaviti do 3. januarja. Letošnja vina se prav dobro razvijajo in so izredno harmonična, izjemni tista, ki so bila zelo rano brana. Cene so letos zelo ugodne. Ivanjkovci so sredi ljutomersko-ormoškega okolišja in bo vsakemu interesentu dana prilika kriti svojo potrebo v ljutomerskih vinih, naj si bodo iz sortiranih ali mešanih nasadov.

— Dve taksi conl za telefonske pogovore s Švico. Z odlokom poštnega ministra bo razdeljen odslej naš telefonski promet s Švico v dve taksi conl po banovinah in sicer tako, da bodo spadale dravska, savska, primorska in vrbska banovina v prvo, vse druge banovine s področjem Beograda pa v drugo cono. Za večje število mest ostane taksa neizpremenjena.

— Vreme. Vremenski napoved pravil, da bo jasno in mrzlo vreme. Večerja je deževala na Visu in v Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Kumboru 12, v Dubrovniku in Splitu 9, na Visu 6, na Rabu 5, v Sarajevu 0,0, v Ljubljani - 2,3, v Beogradu - 4, v Mariboru - 5,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 770,7, temperatura je znašala - 16,2.

— Nov grob. V Ljubljani je umrla večera soproga mestnega trošarskega nadpaznika ga. Uršula Jakič, ki je bila svojčas več let hišnica pri Jelačinu. Pokopna je bila splošno znana in priljubljena. Pogreb bo jutri ob 15. iz mrliške veže splošne bolnice. Bodi ji lahka zemlja, zaljubljenim svojim naše iskreno sožalje!

— Neurede in nezgode. Davi so bili reševalci klicani na Brdo pri Viču, kjer se je ponesrečila 20 letna zasebna uradnica Julijana Celarc. Na poledeneli cesti ji je spodrsnilo, da je padla in si zlomila nogo. Istotako z Brda so prepeljali večerj v bolnico delavčevu hčerko Cecilijo Dolencovo, ki se ji je neki sankar zaletel pod nogo in jo težje ranil. Večera se je na glavnem kolodvoru težje ponesrečil železniški ključavničar Henrik Melkida. Ko je šel do polne po železniški progi proti poštni na Smartinski cesti, mu je privozila nasproti lokomotiva, ki ga je podrla in ga odbila stran. Dobil je poškodbe na glavi in po tešcu. V Verovski ulici je padla zasebnica Tereza Kramarjeva in si zlomila levo nogo. V bolnico so prepeljali tudi ženo sluga Antonijo Žiharlovo iz Domžal, ki je padla in si zlomila desno nogo.

— Z vilami sta ga ubila. V vasi Rudeš Jaroci na Hrvaškem so imeli letos krvav božič. Že del časa so se scvržali Ivan Požeg ter brata Josip in Tomo Šantek zaradi neke šenske, ki je nedavno polila svojo zaročenca z octovo kislino. O tem je po vasi vse govorilo, nihče pa ni mislil, da bo na sam božič teka kri. Ivan Požeg je bil sicer oženjen in žena mu je rodila že enega otroka, vendar je pa lažil za lepo sosedovo hčerko in zaradi nje se je prepiral z bratom Šantekom. Na sveti dan ajutraj je brata Šantek blizu svoje hiše izvalil in baje ju je napadel s sekirjo. Tedaj je pa Josip Šantek pograbil vilo in začel udrihati z njimi Požega po glavi, hrbtu in nogah. Končno mu je pa z vilami prodrl vrat, da je Požeg obeležal mrtev. Vastani so bili tako ogorčeni, da so hoteli brata Šantek linčati.

Iz Ljubljane

— Opozorilo delodajalcev glede uslužbenkega davka. Vsi delodajalci, ki plačujejo uslužbenški davek v davčnih znakih, se naprošajo, da po določilih razpisal. Ministrstva financ z dne 10. 9. 1929 št. 83390 predložijo tekom januarja 1939 pristojni davčni upravi v pregled knjižice uslužbenkega davka za leto 1938. Če ne predložijo knjižice, se bo proti njim postopalo po čl. 139 odn. v primeru davčne utajbe po čl. 142 zakona o neposred. davkih. Vsi delodajalci se opozarjajo tudi na določila zakona na samce (Služb. list 27/4 iz 1931 od 15. 1. 1931). Podrobnejša določila glede zavezavnosti temu davku, iznosa davka in oprostitve, so razvidne iz razglasa na uradni deski davčne uprave in mestnega načelnstva.

— Glede tlakovanja pred bolnišnico nam píšejo z magistrata, da je res tako potrebno, da naši dnevnikarji upravičeno objavljajo pritožbe, vendar so pa pritožbe naslovljene na napačno address, ker napadajo samo mestno občino Ljubljano. Mestni tehnični oddelek se že več let brezuspešno prizadeva za potrebne kredite za tlakovanje Zaloške ceste. Ta važna komunikacija, ki vodi mimo najvažnejših zdravstvenih zavodov v Ljubljani in v vsej banovini, je pa banovinska cesta in je zato dolžnost banovine da da na razpolago za tlakovanje potrebna sredstva. Kar se pa tiče hodnika vzdolž vsega kompleksa splošne bolnišnice na Zaloški cesti, je pa treba spet pripomniti, da je zanj prošila že tudi uprava bolnišnice ter bi ga mestna občina že zdavnaj rada naredila, če bi ji državna uprava povrnila efektivne stroške. Ker pa uprava bolnišnice od sedaj še ni mogla izposlovati 90.000 din potrebne kredita za ta trošar, tudi se ni moglo biti ustreženo tej splošno znani potrebi. Navzile vsemu temu je pa mestni tehnični oddelek nameraval še pred koncem tega leta položiti na obeh straneh Zaloške ceste za enkrat vsaj robnike in je bilo že vse pripravljeno, toda nenadno ostril mraz je preprečil tudi to delo, ki ga bo mogoče napraviti šele tedaj, ko spet nastopi trajno toplejšje vreme.

— Iz žrtve pretepa. V Rudniku so se v božični noči stekali fantje. Med pretepanji je bil tudi 33-letni zidar Rudolf Eberl, ki ga je nekdo udaril kolom po glavi in mu izbil več zob.

— Iz Zatišja na policiji. Kriminalna kronika med prazniki ni zabeležila nobenega pomembnejšega dogodka. Policijski organi so spravili v zapore za par vinjenih razgrajevcev in dve lahkoživki, ki sta krčili po Kočevski ulici. Med prazniki so tatovi in vlomilci mirovali in ni bila prijavljena nobena tatvina.

— Iz Nenadna smrt. Davi je v svojem stanovanju Pod ježami 15 nenadoma umrl 58 letni čevljarški pomočnik Franc Slošek. Pokojnik je hiral že več tednov. V stanovanju je prišla policijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Lužar in deložni uradnik g. Tomič, ki je odredila, da so truplo prepeljali v mrtvašnico splošne bolnice. Kakor je ugotovil zdravnik, je Sloška zadela srčna kap.

— Iz Dobre volje bomo prišli v Novo leto na silvestrovanju Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Ob kopici izvršnih pevskih plesnih, svetlobnih in zlasti še komičnih točk, se bomo vsi izborni zabavali. Podrobnosti sporeda objavimo prihodnji. Predprodaja vstopnic od četrta dalje v društveni pisarni v Narodnem domu. Vstopnina je 10.— din. Odločite se že danes za Narodni dom.

— Iz Silvestrovanje pevskega društva »Ljubljanski Zvon« bo v soboto 31. t. m. v veliki dvorani hotela Miklič.

— Iz Slava I. kolesarskega bataljona. Prvi kolesarski bataljon bo praznoval svojo slavo 1. januarja 1939 v spomin na formiranje prve kolesarske jedinice v naši vojski leta 1927. Služba božja in rezanje kolača bo ob 11. v vojašnici vojvode Mišiča.

— Iz Smrtne nesreče železničarja. Na Božič je bil iz Obirske ulice v Zg. šiški pogreb smrtno ponesrečenega železničarja Tomaža Božnarja. Božnar, ki je bil zavarč, je v petek popoldne spremljal na Rakek tovorni vlak. Blizu postaje na Rakek pa mu je spodrsnilo na stopnicah vagona in je padel pod voz, kjer so ga košesa na mestu usmrtila. Truplo so prepeljali v soboto na dom v Zg. šiško, pokojnik, ki je bil star 36 let in ki je bil v železniški službi šele pet let, je zapustil ženo in dva otročka.

Paula Wessely
Predstave ob 16., 19. in 21.
Kino Uniontel. 22-21

triumfira in val, ki je v najnovejšem filmu
Zrcalo življenja

še niste videli, si morate še danes ogledati
to krasno filmsko umetnino!

Najlepši pevski in ljubavni par: JEANETTE MAC DONALD
in NELSON EDDY v velikem slagerju sezono, simfoniji
romantike in ljubavi zapada. Radi ogromne dolžine filma
so predstave ob 16., 19. in 21.15 uri! — KINO MATICA 21-24

Pesem o Zitem zapadu

— Iz ZAME IN GOSPODE moderen
in higijenski brivsko-frizerijski salon.
— MATE PLIVERIC, Ljubljana, hotel »Slova«
(Franciskanska ul.).
— Iz SEAJKE — KRAYATE — KAR-
NICNIK — NEBOTICNIK.

Še ena božičnica

Novo mesto, 23. decembra
Tiho, brez vsakega sijaja, se je vrnilo
v sredo popoldne v dvorani Sokolskega
doma božično obdarovanje revnih, katero
so jim pripravile naše vrle Kolašice. Ob
lepo okrašenem in razsvetljenem božičnem
drevescu je nagovorila predsednica Kola-
šice, šolska vod. v p. ga Lina Klemenčičeva
navzoče takole:

Spoštovani! Predragre sestre Kolašice!
Božič nam trka na vrata. Vsi smo že v
svečanem božičnem razpoloženju. Kar nas
je odraslih, pohitimo v mislih tako radi
še v dobo otroških let, ko smo gledali za-
upno čudežno božje dete v revnih jasecah.
Komu od nas se ne stori milo pri srcu ko
zasliši v sveti noči božične zvone? Zdi
se nam, kakor da smo na Betlehemske
poljanah in čujemo petje: Slava Bogu na
višavah in mir ljudem na zemlji. Ves

svet naj bi objel oni blagodejni mir, ki polni
še srca nedolžnih otrok. A žal je na sve-
tu toliko gorja in revščine, da ne more
biti prave zadovoljnosti celo na sam sveti
večer. Naše društvo si prizadeva že celo
vrsto let, da bi vsaj malo omililo težko
življenje najpobednejših. V ta namen smo
tudi priredile danes to skromno božičnico.
Naša sredstva niso bogata, kar vam po-
klanjamo, smo pridobile z velikim trudom
in našimi osebnimi žrtvami. Vendar kar
prejmete, je dano iz dobrega srca in v naj-
boljsem upanju, da vam bomo vsaj malo
olajšale božične dni.

Na koncu svojega govora je predsedni-
ca izrekla še toplo zahvalo Kolašicam za
vso požrtvovalno delovanje in pa trud.
Iskreno se je tudi v svojem govoru zahva-
lila društvenim dobrotnikom, ki so s svo-
jimi darovi pripomogli k božičnici. Sle-
dilo je obdarovanje navzočih in sicer je
prejelo darila v naturalijah, obleki in obu-
tvi 35 šolskih otrok in 67 revnih družin,
ki so bile obdarovane tudi s periliom. Vsi
obdarovanci, kakor tudi ostala novome-
ška javnost, ki zna ceniti veliko požrtvo-
valno delovanje Kolašic, izrekajo društvu
tem potom iskreno zahvalo.

SHIRLEY TEMPLE, Vaša ljubljanka, kot angel miru in sprave
v prekrasnem filmu herojstva in
požrtvovalnosti indijske brigade
ČUVARJI INDIJE
KINO SLOGA, tel. 27-30 ob 16., 19. in 21.

Naša kri v tujini

Kako je bilo urejeno izseljevanje pod staro Avstrijo
in kako je zdaj

Ljubljana, 27. decembra
Slovenci smo bili zaradi pomanjkanja in-
dustrije v naših deželah že od nekdaj na-
vezani na zaslužek v tujini. Slovenski č-
vek je odhajal z rodnih krajev v vse mogoče
kraje za delo, kjer se je ogledal za za-
sluzkom in prijel za vsako delo. Po bivši
avstrijski ustavi je bilo izseljevanje za-
branjeno samo po zakonu o vojni obvezno-
sti, v ostalem pa se za izseljenje ni n-
hče brigati, saj, kako se bodo v tujini pre-
življali, Spramno brezbriznosti avstrijske vlade
se je presegel našega ljudskega nara-
ščaja razkopri po širokem svetu. Izselje-
vanje je šlo na slepo, brez vsake smotrnosti.

V drugi polovici 19. stoletja, ko je sledil
velik razmah industrije v Združenih drža-
vah Amerike, se je pojavila v nekaterih
krajih Slovence, se pravca izseljenjska mr-
zlica. Vse je poskušalo priti v deželo do-
larja, največ pa iz črnomorjskega, kočev-
skega logaškega, litijskega in novomeškega
okraja. Tam skoraj ni bilo hiše, da ne
bi kdo odšel v Združene države Amerike.
Seveda se jih je mnogo vrnilo razočaranih,
v Ameriki pa je ostalo veliko vojnih ob-
veznikov, ki so zbežali čez veliko lužo pred
vojaško suknjo in bili prisiljeni ostati tam
zaradi preteče kazni. Taki slovenski fantje
in ž njimi drugi so ustanovili potem v
Ameriki slovenske naselbine in računamo
danes, da je preko 250.000 priseljenecv slo-
venske krvi v Ameriki.

Po svetovni vojni se je mnogo bivših
vojaških beguncv vrnilo v osvobodeno do-
movino, a ker so si v Ameriki ustvarili do-
bro eksistenco, so se po večini vrnili nazaj
čez ocean, kjer je bila prosperiteta po vojni
na višku. Statistika, ki jo je izseljenjski
referent banske uprave sestavil na podlagi
aprosimativnega štetja potom občinskih
urav 1. 1931, obsega število tistih, ki so
se v zadnjih 50 letih za stalno izselili. Iz
okraja Brežice se jih je izselilo po tej
statistiki 1727, iz Kamna 3930, iz Kočevja
17.328, iz Kranja 3908, iz Krškega 6619,
iz Laškega 812, iz Litije 4427, iz Ljubljane
4924, iz Ljubljane-mesta 235, iz Logatca
4788, iz Novega mesta 8372, iz Radovljice
1308, iz Celja 2405, iz Dol. Savinjske 3094,
iz Dravograda 2097, iz Gor. Grada 1652,
iz Konjice 1113, iz Ljutomerja 711, iz Mari-
borja desni-breg 1276, iz Maribora levi-breg
1347, iz Murske Sobote 5968, iz Ptujja 1316,

iz Slov. Gradca 804, iz Šmarja pri Jelšah
2684, iz Črnomlja 8475 in iz Maribora-me-
sta 228. Skupaj 91.873. Ker pa so obične
sestavile statistiko samo za tiste, ki so se
stalno izselili iz domačih občin direktno,
moramo ceniti skupno število izseljenecv že
tedaj na 100.000 oseb.

Razmere teh izseljenecv so samo toliko
znane, da so večinoma poročeni, da imajo
naraščaj in naraščaj zopet otroke tako da
lahko računamo, da živi v inozemstvu nad
350.000 Slovencev. V Zedinjenih državah
jih bo okrog 250.000, 20.000 v Argentini,
v ostalih državah Južne Amerike 5800, v Ka-
nadi 6000, v Avstraliji 2000, v Nemčiji 30
tisoč, v Franciji 16.000, v Belgiji 5000, na
Holandskem 3000 in v raznih drugih dr-
žavah 16.000.

Pod vladno bivše Avstrije se za versko
in narodno vzgojo izseljenecv ni nihče bri-
gal. Posebno zapušteni so ostali izseljenci,
ki so se izselili ob koncu 19. stoletja in
Nemčijo, kjer živi še sedaj v Porurju in
Westfaliji okoli 30.000 Slovencev.

IZSELJEVANJE PO PREVRATU
Po prevratu se je izseljevanje za nekaj
časa ustavilo vendar so hoteli ljudje v svet
za zaslužkom tudi iz osvobodene domovine.
Vlada se je takoj lotila ureditve tega vpra-
šanja z zakonitega stališča. Z dnem 30. 12.
1921 je izdala zakon o izseljevanju in pra-
vilnik za izvrševanje tega zakona. Ustano-
vila je v Zagrebu izseljenjski komisariat in
za vodstvo celotne državne izseljenjske
službe pri ministrstvu socialne politike ter
narodnega zdravja poseben odsek za za-
ščito izseljenecv. V zakonu o ustroju
vojske in mornarice je izseljevanje omejeno
samo od 18. leta starosti pa do odslužitve
obveznega kadrskega roka.

V letih od 1921 pa do 1937 je šlo iz drav-
ske banovine v prekomorske države 19.007
izseljenecv, vrnilo pa se jih je 7.723. V
kontinentalne dežele pa je šlo iz Slovenije
v letih od 1927 pa do 1937 31.265 izseljen-
ecv, dočim se jih je vrnilo 19.913. Po teh
številkah je ostalo v letih od 1924 do 1937
v prekomorskih deželah 11.274 izseljenecv
in od 1930 do 1937 v kontinentalnih de-
želah 11.352.

**SKRBE ZA IZSELJENCE V DRAVSKI
BANOVINI**

V maju 1928 je bilšvi oblasni odbor us-
novil svoj lastni izseljenjski urad, ki se je po

ustanovitvi banske uprave preosnoval v iz-
seljenjski referat, v katerega področje spa-
da skrb za socialne, kulturne in gospodar-
ske interese naših izseljenecv, izseljenjskih
povratnikov, priseljenecv in njih svojcev.
Banska uprava dravske banovine vstavi let-
no v svoj proračun za podpiranje izseljen-
ecv in priseljenecv 250.000 din, ki jih raz-
deli med dobrotelne izseljenjske in priselje-
njske organizacije, krije potne stroške iz-
seljenjskih duhovnikov in učiteljev, nabavi
knjige za otroke naših izseljenecv in podpi-
ra s'romašne priseljenice in begunce.
Ustanovljen je tudi poseben sklad za podpi-
ranje izseljenecv pri »Hranilnici dravske
banovine« v Ljubljani, ki je od 1. 1932 do
1938 izplačal na podporah že 351.000 din.
Ta sklad zbira tudi sredstva za podpiranje
kolonizacije izseljenjskih povratnikov.

**NAPREDEK PRI UREDITVI RAZMER
IZSELJENCEV**

Izseljevanje pred osvobodjenjem in usta-
novitvijo Jugoslavije ni bilo urejeno. Naši
rojaki so se izseljevali na slepo, brez var-
stva in vzgoje v tujini. Povratniki niso
dobili nobene pomoči, n- hče se tudi ni bri-
gal za nje. Po ustanovitvi Jugoslavije pa
se je uvedlo smotno izseljevanje, možnost
eksistence v tujini se mora dokazati. V
večjih središčih naših izseljenecv so naši
konzulati, izseljenjski korespondenti, izse-
ljenjski učitelji in duhovniki. Poskrbljeno
je tudi za prvo pomoč izseljencem, ki se
siromašni vračajo v domovino, izseljen-
ski posostnikom se prirejaajo sprejemni
nudi se jim 50 odstotno znižana vozmina za
dobo 3 mesecev po državi itd. Izselje-
niški povratniki imajo pravico polovične
voznice od državne meje do železniške po-
staje, kamor so namenjeni, ako pa so po-
polnoma brez sredstev pa do četrtinske
voznice, a ostala četrtina gre na račun iz-
seljenjskega fonda. Sklad za podpiranje iz-
seljenecv pri »Hranilnici dravske banovine«
izplačuje siromašnim izseljenjskim po-
vratnikom in prvem letu povratka primerne
podpore, na obmejnih železniških postajah
in sedežih banskih urav pa so postavi-
leni izseljenjski nadzorniki iz zato, da obva-
rujejo izseljenice in povratnike izkoriščanja.

70 milijonov ostrig

Francija ne pozna božičnega karpa, pač
pa pozna božične ostrige, brez katerih si
francoske večerje sploh ne moremo misliti.
V decembru zapuste milijoni in milijoni
ostrig svoja bivaljšča, kjer so preživeli tri
leta zapana življenja. Ko doseže ostriga
težo od 60 do 80 gramov, roma v žlezoče
sladokusno Francozja. Zelene ostrige, zna-
ne pod imenom Marennes, vzrejejo ob iz-
livu reke Seudre nasproti otoka Olron, rja-
ve, ploščate ostrige Belon in Fines d'Or, zra-
le na obali Bretanje, marogasto zelenka-
ste ostrige Portugalk, vzrejejo v Archon-
chonskem zalivu, ostrige Fines de Claire,
plemenitejša vrsta Portugalk, vse te vrste
in odenke velike rodbine ostrig potujejo
za božične praznike in Pariz, da jih pohu-
stajo meščani kot največjo poslastico bo-
gate večerje na sveti večer.

Statistiki so izračunali, da pojedjo Fran-
cozi za božične praznike eno sedminko ce-
loletne količine ostrig in da so samo lani
pripeljali iz območja Seudre 223 vagonov
ostrig v Pariz. Ker je ostriga obvezni začet-
ek vsake večerje na sveti večer in ker
šteje Pariz z okoli 5.000.000 prebivalcev,
so statistiki izračunali, da pojedjo Parizani
sami za božične praznike okrog 30.000.000
ostrig. Marsikateri jih poje za večerjo 12
ali pa še več. Vsi Francozi jih pa pojedjo
na sveti večer najmanj 70.000.000. Sicer pa
pi ti ne nič čudnega, saj so ostrige okus-
ne in poceni. V romanih o razkošnem živ-
ljenju bogate gospode so prikazane ostrige
kot simbol obubožanja, Francozi pa ne so-
dijo o njih tako.

Iz Kranja

— Sokol se poslovil jutri, v sredo, dne
28. t. m. ob pol 21. uri od podstaroste bra-
ta dr. Dolarja Simona ter vabi članstvo
in prijatelje, da pridejo k slovesu!

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekluci. izjave beseda Din 1.—

davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

ZA VSAKO PRILIKO
najboljše in najcenejše
»Hubertuse«, povravnike, perilo
in vse oblačila nudi
PRESKER
Ljubljana Sv. Petra cesta 14

MREŽE
za postelje dobite najceneje pri
ANDLOVIC, zaloga pohištva,
Komenskega ul. 34. 2989

POUK
Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
ENO
V VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Makulturni papir
proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

LES, TRD IN MEHAK, SUH
vseh vrst, ladijska tla, parkete,
furnir itd. dobite pri Lavrenčič
& Co., parna žaga, Ljubljana,
Vošnjakova ul. 16, tel. 23-74.
2970

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI

premog
brez prahu
KOKS, SUHA DRVA

I. POGAČNIK
Bohoričeva 5 — Telefon 20-59
24. L.

MEDARNA
Ljubljana, Zidovska ul. 6. nudi
sortirani prvostalni cvetlični
med po najnižji ceni. 2970

Božični koncert kanarčkov

Letošnja razstava kanarčkov med božičnimi prazniki je bila že petnajsta

Ljubljana, 27. decembra. Razstave kanarčkov o božiču v Ljubljani so postale že tako popularne, da jih lahko prištevamo med sestavne dele praznovanja naših meščanov. Ko je ljudem o božiču še posebno pri srcu domačnost, je takšna razstava tem bolj privlačna, saj je kanarček simbol domačnosti.

Toda razstave kanarčkov, ki jih prireja Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevke že 15 let (sedanja je bila 15.), imajo globlji pomen. Društvo nas z razstavo zdaj, pozimi, opozarja, kaj smo dolžni pticam pevkam, ki žive v naravi, in s skromnimi dohodki razstave storijo mnogo za zaščito ptic. V tej zimi oskrbuje po mestnih parkih 30 novih krmilšč. Razstava budi ljubezen do živali ter služi plemeniti propagandi za varstvo ptic v naravi in za smotno, pravilno vzgojo ptic pri rejcih. Ob tej priliki je društvo tudi postavilo v Tivoliju ob Jakopičevem paviljonu posebno božično drevo za ptice kakor lani in kakšne postavljajo pticam v nekaterih krajih v drugih državah. To božično drevo ne služi toliko kot ptičje krmilšče kakor propagandi, da bi meščani ne pozabili pticam na živali, ki zdaj težko pridejo do hrane. Ptice izredno mnogo koristijo zlasti v sadjarstvu kot uničevalke mrčesa, zato je potrebno, da skrbimo za nje pozimi že zaradi gospodarskih koristi, če ne zgolj iz ljubezni do živali ter iz srčne omike.

Takšne razstave harskih kanarčkov zlatih vrčevce prirejajo velikopotezno zlasti Nemci hkrati s tekmovanjem ptic. Razstavljeni kanarčki so tekmovali že v četrtek in petek, ko je komisija strokovnjakov ocenjevala njihovo petje, in sicer po kolekcijah, kakor imenujejo rejci zbor kraljstev ptic v skupni kletki. Ocenjenih je bilo 20 kolekcij, vsi razstavljeni kanarčki. Na razstavi na učiteljski, kjer je bilo oba praznika precej obiskovalcev, smo si lahko ogledali tudi odlikovanja, ki so jih prejeli rejci za najboljše pevce.

Precej zanimanja je bilo tudi za neke vrste srečelov; kdor je imel srečo, je lahko dobil na srečno plemenitega kanarčka. Kanarčki so bili razstavljeni v enakih, snažnih kletkah, razdeljeni na tri skupine. V skupini A so bili razstavljeni starejši, pri

nas vzrejeni kanarčki, v skupini B mladi, letos zvaljeni, doma vzrejeni, in v skupini C starejši kupljeni ptici.

Naslov zmagovalca si je pridobil kolekcija znanega rejca Stefana Gojznikarja. Odlikovana je bila s srebrnim lovorjevim vencem kot prehodnim darilom, ki ga je poklonil pred leti Drago Kramaršič, Venec ostane rejcu, ako ga prejme petkrat v presledkih ali trikrat po vrsti. Razen venca je Gojznikar prejel še veliko zlato medaljo. Njegovi kanarčki so dosegli od 360 dosegljivih 330 točk. Kanarčki naših rejcev so se tako dobro izkazali, da bi lahko tekmovali na mednarodnih razstavah. To dokazuje tudi njihov koncert, ki so ga meščani v nedeljo poslušali po radiu. Za pevce v skupini A je dobil veliko zlato medaljo tudi Fr. Omahna; njegovi kanarčki so dosegli 318 točk. Tretjo nagrado, malo zlato medaljo v skupini A (297 točk) je prejel Alojz Pisar, četrti, veliko srebrno medaljo A. Francki in peto, malo srebrno medaljo J. Jugovič. Vsi nagradi so iz Ljubljane. V skupini B so bili zopet prvi Gojznikarjevi pevci s 327 točkami (velika zlata medalja). Drugo odlikovanje, veliko srebrno medaljo, je prejel Fr. Omahna, tretje, malo medaljo pa Fr. Bajc. Razstavljenih je bilo 120 pevcev.

Razstava se je začela z malo slovesnostjo v nedeljo ob 10. Udeležil se je župan dr. J. Adlešič. Pozdravil ga je društveni tajnik J. Kelnar in spregovoril o pomenu razstave ter o društvenem delovanju župana je v svojem govoru izrekel priznanje društvu ter naglasil, da se odslej, ko je postal Tivoli narodni park, začneta za varstvo živali v Ljubljani nova doba.

Razstava je dosegla lep vsestranski uspeh. Predvsem so lahko zadovoljni rejci, ki so se lahko postavili s tako dobrimi pevci. Zmagoviti Gojznikarjevi pevci iz skupine B hodo romali v Beograd; bili so prodani za 3000 din. Na razstavi sta dva člana društva razstavlila ptičja krmila in zdravila ter kletke, a obiskovalci so se zanimali predvsem za živali, ki so bile po večini dobro ocenjene. Vseh nagrajenih rejcev pa žal ne moremo navesti v kratkem časopisnem članku.

in ker jo grize jeza, da ste prišli tako. Pomnite, da je ne bo razvedril noben vaš spomin na prijetne urice, ki ste jih preživeli z njo. Ni mogoče, da bi imel v tem trenutku enake ali pa podobne nazore, zato o njih raje ne govorite. Če se že morate komu izpovedati, se izpovedajte spoto. Če ni nikogar drugega, potojite svoje težave in bridkosti izvoščku. Delal se bo kakor da vas ne sliši, nekako tako kakor žena, toda zjutraj vas ne bo imel pri rokah, da bi vam do vseh podrobnosti ponovil, kar ste mu pravili. Ne prepevajate popevk, ne žvižgajte, zlasti pa ne govorite, če hočete imeti prijetne spomine še drugi dan.

Druga nevarnost lahko nastane, če se potuhnete in hočete igrati zakonskega moža z svojo boljšo polovico, kar pa v resnici ni. Ni baš navada priti po polnoči v dober hotel v večerni obleki brez prtljage ali celo brez najnujnejših stvari kakor je zobna ščetka. V nekaterih hotelih so celo tako negotovljivi, da parčka brez dokumentov in prtljage nočejo sprejeti. Pri ljudeh starejšega pokolenja je bila sramljivost pred vprašanjem ali priznanim pogledom hotelskega vratarja tako velika, da so ljudje v takih primerih raje sedeli do jutra v kolodvorski čakalnici ali pa na klopi v parku. Nekateri pa še zdaj delajo tako.

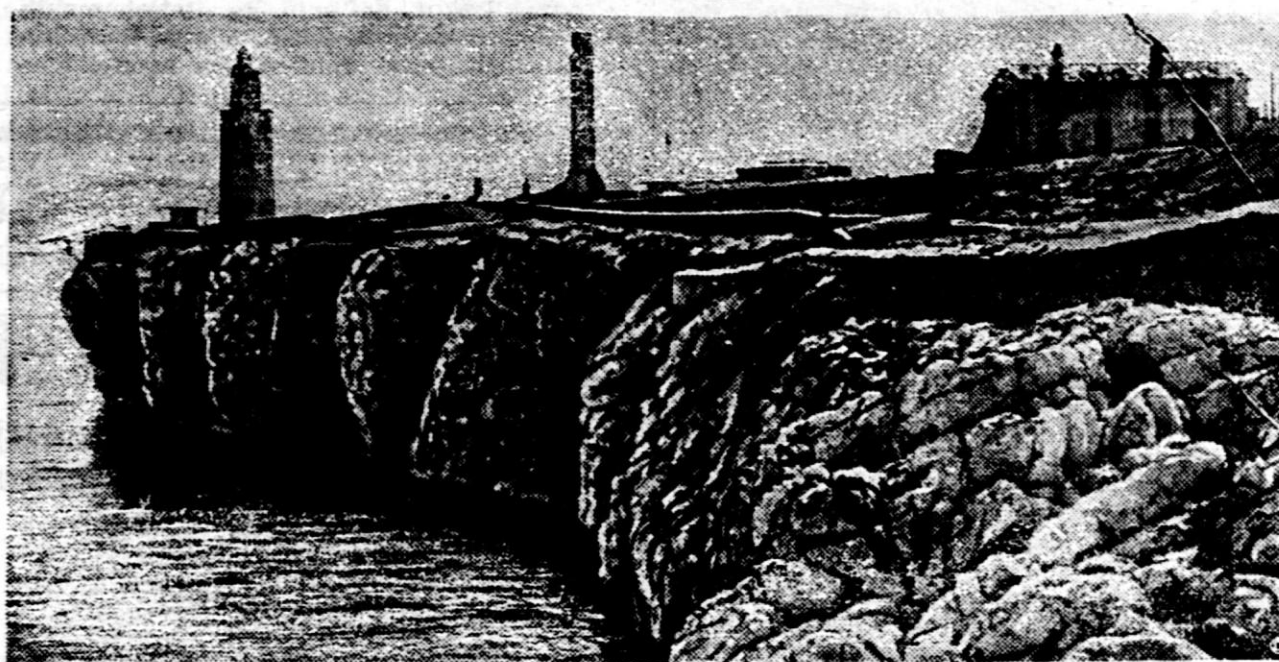
Ne delajte si preglavic. Pojdite v podobnem primeru v dober rodbinski hotel. K sreči niso vsi hoteli enaki in tudi vsi

hotelski vratarji ne. Če znate gledati brez predsodkov, boste gotovo videli, da vratar niti z očesom ni trenil. Ne zato, da bi bili morda težji časi omajali temelje rodbinskih hotelov. Toda vsak mož dobi v gotovem času tako viden petat rodbinskega življenja in vsaka žena tako zanesljivo izraz, da pripada dotičnemu možu, da pravi hotelski vratar na prvi pogled vidi s kom ima opraviti. Sicer imamo pa zdaj na svetu podjetne hotelirje, ki so za take primere ukrenili vse potrebno, da lahko v njihovih hotelih proti primernemu postrežbo z najnujnejšimi stvarmi — perilom, zobno ščetko, glavnikom itd. Zjutraj se že kako oblečete, saj ni prijetno iti po ulici v večerni obleki, nataknete si klobuk od strani in pridete domov bodro in pogumno, kolikor se pač da. Izgovor se že najde, če ni nobenih dokazov greha. Tudi v pisarni se človek že kako izgovori.

Včasih pa nanesete tako, da mora človek prenočiti v hotelu s svojo boljšo polovico. Ne smete se jeziti, če bi vas v takem primeru v rodbinskem hotelu odklonili s primernim opozorilom, da je to strogo rodbinski hotel, ker imate tako lepo ženo, da vam nočni vratar ne verjame, da je zakonska. Ste samo izjema, ki potrjuje pravilo. Bodite veseli, da imate tako lepo ženo in odvedite jo še kam, kjer lahko do jutrnega vlaka posedite. Tako zagotovilo, kako srečno ste si izbrali ženo, je vredno, da se primerno proslavi.

Najmanjša kolonija sveta

Štirje protiletalski topovi in krdelo svetih opic čuva Gibraltar

V trenutku ko so se v Italiji dvignili glasovi, zahtevajoči Tunis, se pozornost sveta zopet obrača k »Mare nostrum« in preteči nevarnosti, da se poruši ravnovesje na Sredozemskem morju. Oči vsega sveta se obračajo k ključu Sredozemskega morja — k Gibraltarju. Gibraltarjska pečina je največji in tudi najdražji dragulj sveta. Biseri maharadž, briljanti iz kraljevskih kron in pravilni diamanti, ki jih čuvajo lastniki liki punčice očesa, so igrače proti temu ogromnemu dragulju.

Ta gola skala je vredna toliko, kakor da je iz čistega zlata. Trdnjave v Gibraltarju težki topovi skriti v utrdbah jeklene in betonske stene okrog njih vse to je vredno milijard. Gibraltar je ena izmed treh ali štirih življenjskih točk največje države na svetu. To je neznan rubin v zamotnem stroju Velike Britanije. Toda brez njega bi se vse porušilo. Podobno mogočnemu orjaku čuva Gibraltar pot iz Egipta. Indije. Z njim je zagotovljena varna zveza med angleškim vojnim brodom in Atlantiku in Sredozemskem morju. Gibraltar bedi nad vozom občutljivega živčnega sistema Velike Britanije nad tem živim živcem, utripajočim med večno nemirnim vulkanom Španjo in Marokom. Gibraltar je za Anglijo trdnjava Orienta.

Anglija je že zgodaj spoznala ogromno važnost Gibraltarja in zato se je tako trdno zasidrala v njem. Priznava svoj ogromno velik važnost ga je celo uvrstila med svoje kolonije. Ta najmanjša kolonija sveta meri pila 2 kvadratna km. Je najmanjša med vsemi, toda vsak kvadratni centimeter njene površine vzbuja deseterkrat več pohnelnosti, kakor vse druge kolonije. Gibraltar je, podobno ogromnemu sedečemu levu. Če se odpravimo iz Seville mimo mesteca La Linea in dalje ob obali, naletimo na utrdbe sredi bodeče žice. To je Gibraltar, podobno ogromnemu proti nebu štrlečemu prstu. Na levem boku Gibraltarjske skale se tišči dve mesteci, ki štejeta okrog 20.000 civilnih prebivalcev, nekaj tisoč angleških vojakov in precej voluhov vseh narodnosti. V mestu je mnogo kazemat in dva nočna lokala neprestano tekmujeta med seboj. Gibraltar ima veliko vojno pristanišče, kjer se lahko po potrebi skrije celo brodograd. V primeru nevarnosti se zapre vse pristanišče z ogromno mrežo.

v katero bi se lovile podmornice, liki sardine. Končno je tam opek pas plaže, kjer se da za silo izprehajati in kjer se zdi človek samemu sebi kakor da igra biljard med iztegnjenimi špami rjaškega leva, s katerim že od nekdaj primerjajo gibraltarsko »alo. Zadnje čase se začneta dvomiti o nepremagljivosti Gibraltarja. Topništvo se je zelo izpopolnilo, poleg tega so pa tu vojna letala, pred katerimi ni varna nobena trdnjava. Sedeči lev Gibraltar začuden gleda na nove razvoje.

Od začetka španske vojne je Gibraltar bora izmišljenih vesti. Tu je gnezdo agitacije, mrzličnih pričakovanj in nasprotujočih si vesti. Sicer je pa to povsem naravno, če si ogledamo prebivalstvo Gibraltarja to pestro mešanico vseh ras, med katerimi pa prevladujejo Italijani in Španci. Ostali so brezbržni tuji: takrat ko so v juliju 1936 množice Špancev začetkom državljanske vojne pritiskale na bodečo žico Gibraltarja in ko sta se polavila za njima dva topova na hribu Serra Carbonera in pred njimi na vrhu Ceuta. Enako hladnokrvno so gledali, kako so Španci po dolgi pogajanjih oba topa odstranili. Med septembrsko krizo je postala zadeva resnejša. Možnosti neposredne evropske vojne se je general Franco ustrelil in naprosil je nemške letalce v svoji službi, naj se spuščajo na tla šele pri Ceuti. Obtežena z bombami so odletela letala v Ceuto. Vsi so bili trdno prepričani, da so dobili letalci povelje odleteti v primeru vojne takoj v svojo domovino, toda še pred bi bili vrgli svoj nevarni tovor na Gibraltarjske utrdbe.

Položaj je bil zelo kritičen kajti Gibraltar so štili samo štirje najmodernejši protiletalski topovi. Navzlic temu je bila pa hladnokrvnost Angležev toliko, da je »opirji častnik« naslednje dne mirno storil svojo dolžnost, to se pravi da je kakor običajno bdel nad krdelom svetih opic. ki so na nepojasnjen način nekoč prišle iz Afrike in si izbrale za svoj sedež prav Gibraltarjsko skalo. V Gibraltarju res živijo divje opice Španske pravilica celopoveduje, da bo Gibraltar propadel čim bi poginile v njem živeče svete oice. In zato Angleži tako budno pazijo da se opicam nič ne zgodi. En častnik je določen da pazi na nje in skrbi, da ničesar ne po- grešajo.

Tako štrli proti nebu največji dragulj sveta, pod zaščito štirih najmodernejših protiletalskih topov in krdelo svetih opic.

Al Capone zblaznel

Ze v božični številki smo kratko poročali, da se pričinja v pustolovskem življenju zloglasnega ameriškega tolovaja Al Capona novo poglavje. Bivši kralj chakškega podzemlja, obsojen zaradi davčnih prestopkov in drugih grehov na devet let ječe, bi moral biti 19. januarja 1939 izpuščen. Sedel je v zloglasni ameriški kazalnici v Alcatrazu v zalivu San Francisco sicer šele osem let, toda ves čas se je vedel vzorno. Nikoli ni prekršil kazniliškega reda, udeležil se ni nobene zarote in neke se je postavil celo na stran paznikov proti kazencem, ki so se bili uprli. Zato so ga hoteli izpustiti že predno bi odsedel kazen.

Toda izkazalo se je, da tega ne bo mogoče storiti. Al Capone je namreč le kazni znake duševne bolezni in zdravniki, ki so ga pregledali, oni dan ob navzočnosti njegovega advokata, so priznali, da je zblaznel. Zato ga ne bodo izpustili, ker so zdravniki mnenja, da je nevaren svoji okolici. Po novem posvetovanju zdravnikov z jetniškimi oblastmi je bilo sklenjeno, kako in kje naj bo Al Capone interniran. Vse kaže, da so bila leta železnega obdobja dovanja volje za Al Capona, moža nagle jeze in nemirnega značaja, pretežka preizkušnja. Ta preizkušnja je bila tem težja, ker je živel v stalni nevarnosti kajti jetniki so ga smrtno sovražili in mu stregli po življenju, ker je bil na strani paznikov. Zdravniki pa ne izključujejo možnosti, da so zaradi duševne bolezni dramski, v njem že prej in da bi bil zblaznel tudi, če bi ne bil sedel v ječi.

Zakaj meteor žari?

Doslej so učenjaki mislili, da zadane meteor ob vstopu v atmosfero na zračne molekule, da jih zgosti in da nastane pri tem temperatura 3000 stopinj, ki nebesno telo segreje in spremeni v paro. Dr. Hoppe je pa ugotovil, da meteor tembolj žari, čim večja je njegova hitrost. Višinske razlike pri meteorjih so posledica njihove različne velikosti. Majhni meteorji padajo počasneje v velikih višinah, veliki pa prodoro globlje in pridejo tudi v atmosfero. Tam kjer je izguba na hitrosti največja žari meteor nabolj.

Nikoli se ne izgubi vsa gmoza meteorja, vedno ostane nezaten kosček, toda njegova padec se opazi manj kakor padec deževne kaplje. Meteor zapusti za seboj sled. Tu gre spet za spajanje ioniziranih atomov zraka s meteorjevo paro. Sled pa lahko zapusti meteor samo v redkem zraku, kjer je spajanje trajnejše, da ga lahko vidimo. S tem je tudi pojasnjena velika višina sledov.

Najdražje božično drevesce

Najdražje božično drevesce je postavil leta 1912 milijonar James Clemens, bivši železnikar, ki ga je bilo izvalilo na sever hrepenenje po zlatu. Clemens je bil eden izmed redkih iskalcev zlata, ki so res obogateli z zlatom, kajti posrečilo se mu je bilo naleteti na najbogatejšo zlato žilo. Zato si je lahko dovolil prav posebno božično drevesce, kakršnega še ni videl svet. Napravil je vrtilček iz cekinov po 20 dolarjev na božično drevesce pa je obesil palčice zlata. To je bilo njegovo božično darilo manj srečnim iskalcem zlata.

Na podobno idejo je prišel šest let pozneje ameriški milijonar Jay Gould. Na prvi svetli večer po vojni je dal na božično drevesce obesiti same dragulje, zlate in srebrne ure, srebrne žlice in razne druge zlate in srebrne predmete med katerimi je našel vsak njegov gost svoje božično darilo.

Kramljanje o križih in težavah zakonskih mož

Kakšne nevarnosti in kje lahko preže na človeka v zakonskem jarmu

Zelo lahko je pomagati si in vesti se, kakor se spodobi, dokler živi človek normalno življenje, dokler hodi po izhajenih stopinjah, vstaja, da ujamu jutranji tramvaj in hodi spat, ko pride po raznih zakasnitvah, zakriviljenih po sestankih, ki jih druga žena k sreči ne more kontrolirati, končno domov, potem ko je prehodil zadnji konec poti — po stopnicah ali skozi predsobo, kakor mu pač kaže, — v nogavice. Toda kaj če nastane izredna noč, recimo da izjemoma preživite večer v rodbinskem krogu? Prva pečina nastane že pri ugibanju o tem, kdaj je treba iti spat. Redko se sporazumeta dva človeka gladko. V številnejši rodbini bi bilo treba o tem sklicati pravo mirovno konferenco z razlogi in protirazlogi, z zahtevami in pomisleki, predno se doseže sporazum, ki ga seveda nihče ne drži kakor je to z mednarodnimi pogodbami. In nesreča je v tem, da pride redko do vseglave diktat.

O otrocih je znano, da v neskočnosti in vedno ugovarjajo, da je še prezgodaj iti spat. Odrasli se upirajo malo manj, saj na zunan, — zato so bolj trmasti in pripravljeni poplačati dozdnevno nadlegovanje ob prvi priliki. Slednjič zmagata najbolj trdno značaj. Kondicija je kondicija, — v nogometu, v teku, v tenisu in v sporu o tem, kdaj je čas iti spat.

Edini človek, ki je kdaj določil sprejemljivo pravilo, kdaj naj gremo spat in kdaj je treba vstati je bil veliki irski pisatelj George Moore. On pravi, da naj ima človek vedno svojo steklenico šampanjca ali pa konjaka, če ga pije raje spat naj hodi kadar je zaspan, vstane naj pa kadar čuti, da se je naspal. Toda to gotovo modro pravilo bo morda dobro v mestu Utopija v naše mehanizirane in racionalizirane čase pa gotovo ne spada. Že v vinom samim je križ. Če boš hotel zaslužiti za šampanjec ali pa za skromnejše domače vino boš moral vstajati mnogo prej, nego boš čutil.

da si se naspal. Če ti bo pa kdo kdaj ponudil šampanjca ali domačega vina, te bo gotovo zadržal daleč preko ure, ko boš začutil zaspanost.

Morda se boš pri tem zabaval, toda verjetno je, da boš moral plesati z najmanj zabavnimi članicami njihovega kroga. In jih zabavati. Mooreeva pravila niti nismo omenili kot predmeta temveč kot sanje človeka z bujno fantazijo pisatelja. Za predmet ga lahko smatrate kadar boste slučajno zadeli glavni dobiček. Če se vam pa vendarle kdaj pripeti, da boste povabljeni na prijeten večer da se boste dobro in prijetno zabavali brez nevarnosti, da vam bo jutri zjutraj manjkalo kar ste zvečer potrošili, boste smeli izjemoma pozabiti na razne dobre nasvete, ki ste jih kdaj dobili o družbenem vedenju v spalnici. To je tako izjemen primer, da je vreden greha proti pravilom družabne vzgoje.

Ne bojte se zvrhane čašice, ne brigate se za jutrišnja mačka. Pazite samo, da te ali one mačke ne pohodite. Sosedje nimajo dovolj razumevanja za zvriženo brezbriznost zakasnih ponočnjakov. Zapodite jo če se bojte, da bi se ji ne mogli izogniti. Preskočite jo, ali pa poidite okrog nje, samo nikar nobenih konfliktov in nočnih izgredov.

Takega večera se vam ni treba pred spanjem biriti. Ni vam treba pazljivo odlagati stvari, kajti v mislih posvečenih drugim problemom, obesite klobuk na kopito, hlače pa na ključko kamor obesate brisače, če boste vztrajali v vseh malenkostih, kar ste jih vajeni. Ne brigate se niti za kopel, glavna in edina važna stvar je pri v posteljo tako hitro in tako tiho, kakor se le da.

Ni treba še posebej omenjati, da skljucena in tež glavo odeta dozdnevno speča žena v resnici ne spi, temveč napeto pričakuje kaj se bo zgodilo. Najprej ni mogla zaspati, ker vas tako dolgo ni bilo domov, zdaj pa zato ne more, ker ste prišli.

P. W.: V zelenem pecku roman

Kmalu so bili sodi pripravljeni pri letalu in Goodley je sam črpal bencin v krila. Prizadeval si je med delom neprestano govoriti, šalil se je in smejal, kar je le mogel. Gaučo se je vselemu možu rezal. Fant ni razumel, da se stari Goodley bori s svojimi živci, da si prizadeva s šalami in smehom pregnati dvome in bolest iz svoje duše. Goodley se je dobro zavedal, da ne sme razmišljati o tem, kar se je bilo zgodilo, ker bi mu mogli odpovedati živci. Zato je toliko govoril in kmalu se je razvezal jezik tudi gauču.

Ze drugi sod je bil prazen in na zemljo je legal večerni mrak.

Halesa še vedno ni bilo nazaj. Goodley je sicer govoril o vsem mogočem in vpraševal je svojega spremljevalca o brezpomembnih stvareh, toda pri srcu mu je bilo tesno.

Ali se bo Halesu načrt posrečil? Večerni mrak se je izpreminjal v nočno temo. Na nebu so že migljale zvezde liki drobne deževne kapljice.

Goodley je bil že davno opravil svoje delo. »Chiquita« je stala pripravljena k startu. Toda niti Halesa, niti njegovega spremljevalca ni bilo od nikoder.

Goodley je izgubil bitko s svojimi živci. Stal je naslonjen na leseno steno skladišča in čutil, kako mu teko solze po licih. Na tihem je molil neko čudno molitvo za mladeniča. Minute in sekunde so kapale v večnost in čakanje se je zdelo Goodleyu od trenutka do trenutka neznošnejše.

Končno sta prispela Hales in gaučo do pragozda. Hales je vzpodbodel konja v galop, potem je pa krepko potegnil za uzdo in ga ustavil. Hitro je skočil z njega in vrgel uzdo gauču, ki je bil razjahal svojega konja takoj za njim. Gaučo si je že zopet zvil neizogibno cigareto. Hales bi bil najraje odhitel v pragozd sam, toda vedel je, da brez gauča in brez njegovega znanja indijanskega jezika nima nobenega upanja na srečen zaključek razgovora.

Pojdiva, — je dejal gaučo, ko se je cigareta zasvetila v njegovi roki.

Nad pampo je letal mrak in v pragozdu je bila že tema. Hales je videl pred seboj samo neprodni jez in indijanske steeze bi gotovo ne našel niti podnevi čeprav je pred tedni že hodil po nji.

Njegov spremljevalec je pa menda videl tudi v temi ali pa sploh ni rabil oči. Varno je stopal naprej.

Čez pol ure sta zaslišala pasje lajanje. Postajalo je vedno glasneje, dokler se ni izpremenilo v pravi koncert pasjih glasov.

Ustavila sta se pri visoki ograji, spleteni iz rjnja. Nekdo je zakričal na pse, ki so za hip utihnili, potem pa zopet srdito zalajali.

Za ograjo je zaživžgal bič, zacvilili so psi, potem je bilo pa zopet vse tiho.

Hales je vedel, da ga opazujejo in niti ganil se ni.

Trnje v ograji se je razmaknilo in prikazalo se je več postav. Gaučo je pozdravil in prijateljsko se mu odgovoril.

Govorila bi rada s poglavarjem, — je dejal gaučo.

Ena izmed rjavih postav je povabila gosta naprej.

Hales in gaučo sta vstopila v naselbino in plot se je zopet strnil v en sam jez trnja in bodic.

Moža sta sedla k ognju, ki se je v temi komaj videl. Pač sta ga pa dobro čutila, ker se je izpod skoraj že zelenih vej močno kadilo.

Iz ene kolibe, večje od drugih, je stopil mož. Bil je visoke postave in vsaka njegova kretnja je kazala na veliko moč. Molče je stopil k ognju in vrgel na požemajoče plamene nekaj polen.

Potem je pa prisedel k svojima gostoma. Nihče ni izpregovoril, vsi so molčeli zrl v ogenj iz pepela se je pojavilo nekaj svetlejših plamenčkov, ognjeni jeziki so obilili suha polena, za hriso izginili, potem so se pa zopet prikazali močnejši in svetlejši.

Kmalu se je ogenj razgorel in obsijal tri sedečmože.

Poglavar je sedel nepremično in Hales je čutil, ko je zrl na njegov obraz, da ne bo odklonil pomoči.

Zdelo se je, da se poglavar za svoja gosta sploh ne zmeni.

Iz gub svoje halje, ki jo je imel pripeto za pasom, je potegnil debelo kratko pipo, izrezljano iz enega kosa lesa. Prižgal jo je, potegnil nekajkrat, puhnil prese oblaček dima in podal pipo gauču.

Hales, ki je vsaj malo poznal običaje Indijancev, je jel lažje dihati. Zopet iskrica upanja, da njegova prošnja ne bo odklonjena. Vzel je pipo od gauča, puhnil nekajkrat dim predse, potem jo je pa molče vrnil poglavarju, ki jo je zopet molče spravil med gube svoje halje.

— Vem, da ste rešili naselbino lakote, — je dejal poglavar.

Gaučo je izgovoril nekaj naglih besed z Indijancem, potem se je pa obrnil k Halesu, da bi mu raztolmačil kaj je poglavar dejal.

— Povejta mu, da nisva prišla poslušat zahvale, temveč da prosiva pomoči. Poesnite mu to.

Gaučo je jel govoriti v kmatkih stavkih. Zdal pa zdaj, ko mu je zmanjkalo besed, je obmolknil. Hales je zrl nepremično na Indijancev obraz, da bi uganil, kakšen bo odgovor.

Ali bo poglavar dovolil svojim vojščakom iskati sledove in indijanske taborišče?

Poglavarjev obraz je bil pa mračen, podoben bolj krinku, nego človeškemu obrazu.

Napetost je bila prevelika in Hales je zbral vse svoje znanje indijanskega jezika, da bi sam pritisnil s prošnjo na poglavarja.